БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 15 (4414)
19 ЯНВАРЬ, 1981 й.
ДУШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ЛЕНИН ЙЎЛИДАН— ЯНГИ ЗАФАРЛАР САРИ

XX ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИДАН

XX Тошкент область партия коференцияси ўз ишини икки кун давом эттирди. Пойтахт областининг коммунистлари ўнинчи беш йилликдаги иш якунларини кўриб чиқдилар, партия ташкилотлари ташкилотчилик ва сиёсий ишларини яхшилашнинг, халқ хўжалигига раҳбарликни такомиллаштиришнинг, ўн биринчи беш йилликда меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш савиясини оширишнинг конкрет йўлларини белгиладилар.

«СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари тўғрисида» КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳаси Тошкент областининг коммунистлари, барча меҳнаткашларини янги меҳнат зафарларига чорламоқда. Бу муҳим партиявий ҳужжат ўн биринчи беш йилликда янада самарали ва сифатли ишлаш иштиёқини уйғотмоқда.

Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг биринчи секретари **М. М. Мусахонов** конференцияда қилган ҳисобот докладида таъкидлаб ўтганидек, ўнинчи беш йиллик Ўзбекистоннинг кўп тармоқли экономикасини юксалтиришда катта ва муҳим социал вазифаларни ҳал этишда янги салмоқли тарихий давр бўлиб қолди.

Область партия ташкилоти раҳбарлиги остида коммунистик қурилишнинг барча соҳаларида Тошкент область меҳнаткашлари республика ютуқларига катта ҳисса қўшдилар.

Ҳисобот даврида КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг Пленумлари қарорларини, Л. И. Брежнев нутқларидаги қоида ва хулосаларни изчил амалга ошириш область, шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари, совет ва хўжалик органлари ташкилотчилик ва сиёсий ишларининг бош йўналиши бўлди. Бу иш якунлари область экономикаси ривожланишининг конкрет кўрсаткичларида ўз ифодасини топди.

Беш йилликда саноат ишлаб чиқариш ҳажми салкам 1,3 барвар ошди ва ҳозирги вақтда у йилига 6 миллиард сўмдан зиёдни ташкил этади. Пландан ташқари 674 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Меҳнат унумдорлиги 19.1 процент ошди. Бу кўрсаткич эвазига ялпи маҳсулот ўсиши 72 процентни ташкил этди.

Тошкент ва Янгийўл шаҳарлари, Бўстонлиқ, Тошкент, Бўка, Ғалаба ва бошқа бир қатор районларнинг саноат корхоналари коллективлари ишлаб чиқариш ҳажмини ўстириш суръатлари бўйича беш йиллик топшириқни муваффақиятли бажаришди. 230 саноат корхонаси коллективлари эса беш йиллик топшириқни муддатидан илгари бажарганликлари тўғрисида рапорт беришди. Улар орасида В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, Ўзбекистон ўтга чидамли ва қаттиқ қотишмалар комбинати, Ангрен кўмир разрези, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси бор.

Саноат корхоналарини реконструкция қилиш ва техника жиҳатидан қайта қуроллантириш, фан-техника ва илғор технологияни ишлаб чиқаришга жорий этиш юзасидан изчил иш олиб боришга партия ташкилоти кўп эътибор берди. Беш йиллик даврида 594 цех ва участка комплекс механизациялаштирилди ва автоматлаштирилди. 770 дан зиёд механизациялашган поток ва автомат линиялар, кўплаб юқори унумли дастгоҳлар ўрнатилди.

Область ихтирочилари ва рационализаторлари ишлаб чиқаришнинг техник савиясини оширишга ўз ҳиссаларини қўшдилар. Уларнинг таклифларини амалга оширишдан 380 миллион сўм иқтисодий самара олинди.

Докладчи мисол тариқасида ишлаб чиқариш-техника потенциалидан оқилона фойдаланиш мисоли сифатида Тошкент агрегат заводини келтирди. Бу ерда коммунистларни ишлаб чиқаришнинг ҳал қилувчи участкаларига тўғри қўйишган, ҳар бир цех партия ташкилоти ва партия группасининг ишчи, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларнинг ижодий активлигини кўрсатишлари учун зарур шарт-шароитлар яратиб беришдаги роли аниқлаб берилган.

В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси меҳнаткашлари юқори техник-иқтисодий кўрсаткичларга эришдилар. Беш йилликда бирлашмада ишлаб чиқариш ҳажми 2,2 баравардан зиёд, меҳнат унумдорлиги қарийб икки марта ошди. Маҳсулот таннархи шу давр ичида 29 процент пасайди. Бу кўрсаткич беш йилликда белгиланган топшириқдан анча ошади.

Областда саноат маҳсулотлари сифатини ва техника савиясини ошириш йўли изчил амалга ошириляпти. 220 корхонада маҳсулот сифатини бошқаришнинг комплекс системаси жорий этилмоқда. Ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажмида олий сифатли маҳсулот салмоғи икки марта ошди ва ҳозир 13 процентдан зиёдни ташкил этади.

(Давоми 2-бетда).

XXVI ИЛҲОМБАХШ МЕҲНАТИМИЗ— КПСС XXVI СЪЕЗДИГА

БУГУН ЙИГИРМА ИККИНЧИ ЗАРБДОР ҲАФТА БОШЛАНДИ

ЮҚОРИ СУРЪАТНИ ТАЪМИНЛАБ

4-дон маҳсулотлари комбинати коллективи ўнинчи беш йилликни муваффақиятли якунлади. Корхонада маҳсулот реализация қилиш бўйича беш йиллик план ўтган йилнинг май ойида бажарилганди. Шундан кейинги даврда топшириққа қўшимча маҳсулот ишлаб чиқарилди. Коллектив меҳнат унумдорлигини ўстириш, маҳсулот сифатини яхшилашда, оғир иш жараёнларини машина-механизмлар зиммасига юклашда ҳам дурустгина ютуқларни қўлга киритди.

Корхонада шу кунларда КПСС XXVI съезди шарафига давом этаётган социалистик мусобақада омухта ем цехи коллективи намуна бўляпти. Бу цех бу йил чорвадорларга 47 минг тонна сифатли маҳсулот етказиб бериши керак. Ҳозирги меҳнат суръатлари бу топшириқ ортиғи билан бажарилишидан далолат беряпти.

БУГУН цех коллективининг **Тошкент областининг чорвачилик фермаларига юборган маҳсулоти 2 минг тоннага етди.** Сергели, «Рассвет», Новомихайловский бўрдоқичилик комплекслари ва бошқа хўжаликларнинг чорвадорлари зарур омухта емларни ўз вақтида олдилар. Ҳозир бу ерда сигирлар ва чўчқалар учун икки хил омухта ем чиқариляпти. Чўчқалар учун ишлаб чиқариладиган омухта емнинг ўзи уч хил. Улар ҳайвоннинг ёшига қараб берилади.

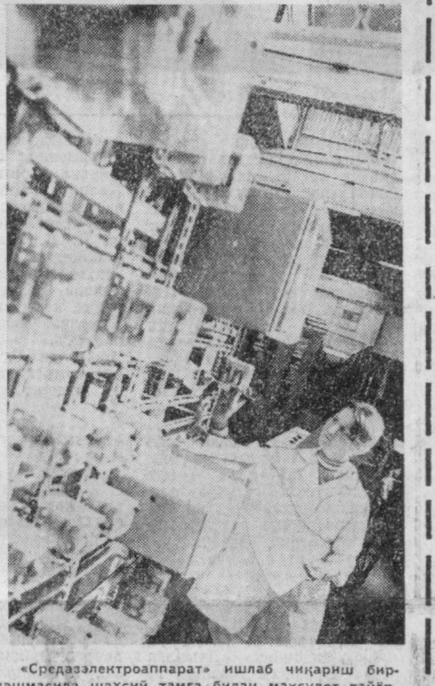

«Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмасида шахсий тамға билан маҳсулот тайёрловчилар анчагина. Узбекистон ССР Олий Советининг депутати механика-йиғув цехининг йиғувчиси Людмила Валетова ҳам ана шундай фахрли ҳуқуқни қўлга киритган.

СУРАТДА: Л. Валетова электр аппаратлари блокини монтаж қиляпти.

М. Нуриддинов фотоси.

БИРИНЧИ СОРТДА

3-ун заводи коллективи Куйбишев районидаги пешқадам саноат корхоналаридандир. Бу коллектив ўнинчи беш йиллик топшириғини ўтган йилнинг 16 июлида, йиллик топшириқни эса 16 декабрда бажарди. Йиллик планга қўшимча реализация қилинган маҳсулот 431 минг сўмликни ташкил этди.

Заводда маҳсулот сифатини яхшилаш, меҳнат самарадорлигини оширишга катта аҳамият берилаяпти. Шу мақсадда ўтган беш йилликда бир қатор ташкилий-техник тадбирлар амалга оширилди. Жумладан, донни тозалайдиган янги қўшимча ускуналар ўрнатилди, ишчиларнинг малакаси оширилди. Натижада биринчи сорт билан ишлаб чиқарилаётган маҳсулот умумий реализация ҳажмида 67 процентни ташкил этди. Бу соҳадаги юқори кўрсаткичдир.

Коллективда КПССнинг XXVI съезди шарафига ўзаро меҳнат беллашуви авжига чиқмоқда. С. Шокиров, Ш. Абдусаломов бошлиқ сменаларнинг коллективлари машина ва механизмларнинг бетиним ишлашини таъминлаб, меҳнат интизомига қатъий риоя қилиб, смена топшириқларини ортиғи билан адо этишяпти. Ҳозир корхонада кунига пландаги 160 тонна ўрнига 165—170 тонна сифатли маҳсулот савдо тармоқларига жўнатиляпти.

ЯНГИ МАРРАЛАР

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ТОШКЕНТ ЭЛЕКТРОН ТЕХНИКА ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1981 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Тошкент электрон техника заводининг коллективи КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, барча техника иқтисодий кўрсаткичлар юзасидан ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажарди. Приборсозлар КПСС Марказий Комитети 1980 йил октябрь Пленумининг қарорларидан руҳланиб, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда сўзлаган нутқида баён этилган қоидалар ва хулосаларга амал қилиб, КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасида ўртага қўйилган вазифаларга амалий иш билан жавоб қайтариб, 1981 йил учун ўз зиммаларига қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қилади:

КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдириб, бир буюмни муддатидан илгари съезд очиладиган кунгача ишлаб чиқариш жорий этилади, маҳсулот барча истеъмолчиларга ўз вақтида, шартномаларга қатъий мувофиқ равишда етказиб берилиши таъминланади.

Ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини, меҳнат унумдорлигини янада ошириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш асосида буюмларнинг кўпчилик турларини реализация қилиш ва ишлаб чиқариш йиллик плани муддатидан илгари — 29 декабрда бажарилади.

Ишлаб чиқариш ҳажми 24,9 процент кўпайтирилади, ана шу ўсишнинг 90 процентдан зиёдига меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилади.

12 номдаги янги ускуналар, 6 та поток механизациялаштирилган линия ишлаб чиқилиб, жорий этилади. 370 дан кўпроқ рационализаторлик таклифлари ва ихтиролар жорий этилиб, шулар ҳисобига 1,7 миллион сўмликдан кўпроқ иқтисодий самара олинади, шу йўл билан меҳнат унумдорлигини ўстириш топшириғи 0,5 процент ошириб бажарилади.

Маҳсулот сифатини бошқариш комплекс системасини такомиллаштириш асосида давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилаётган буюмларнинг жами ишлаб чиқариш ҳажмидаги салмоғи 38 процентга етказилади. Электрон-техниканинг камида учта янги типини кўплаб ишлаб чиқариш ўзлаштирилади.

Маданий-маиший молларнинг учта типини ишлаб чиқариш ўзлаштирилади ва пландан ташқари 200 минг сўмлик шундай буюмлар ишлаб чиқарилади.

Тежаб-тергашга қатъий риоя этиш асосида хом ашё ва материаллар сарфининг камида 1,3 миллион сўмлик камайтирилиши таъминланади. 1,3 миллион киловатт-соат электр энергия ва 1250 гигакалория иссиқлик энергияси тежаб қолинади.

Коллективнинг меҳнат ва турмуш шароитларини янада яхшилаш мақсадида 100 ўринли ошхоналар ва буфетлар, 80 ўринли мактабгача болалар муассасалари, 30 ўринли пионер лагери муддатидан илгари фойдаланишга топширилади. Раҳбар ва инженер-техник ходимлардан 390 кишининг, ишчилардан 1400 кишининг малакасини ошириш таъминланади.

Қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилишда қишлоққа оталиқ ёрдами кўрсатиш тадбирлари плани бажарилади, 230 минг сўмлик зарур материаллар ва асбоблар ажратиб берилади.

КПСС Марказий Комитети билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига ваъда бериб айтамизки, Тошкент электрон техника заводининг меҳнаткашлари қабул қилинган мажбуриятлар сўзсиз бажарилиши учун бутун кучларини сарфлайдилар, КПСС XXVI съездини ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб оладилар.

Социалистик мажбуриятлар завод меҳнат коллективининг йиғилишида қабул қилинган.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Тошкент область XX партия конференциясида сайланган область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди.

Пленум ташкилий масалаларни кўриб чиқди.

М. М. МУСАХОНОВ Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари ва бюро аъзоси, В. А. АНТОНОВ область партия комитетининг иккинчи секретари ва бюро аъзоси қилиб сайланди. А. М. ХЎЖАЕВ, Ф. Г. ПОТУРЕМСКИЙ, А. И. ИКРОМОВ область партия комитетининг секретарлари ва бюро аъзолари қилиб сайландилар.

Т. А. АЛИМОВ, С. Т. ТОШҚУЛОВ, У. У. УМАРОВ, А. В. БРАИЛОВ, В. С. РОДИН, Т. СОЛИҲОВ область партия комитети бюро аъзолари қилиб сайландилар.

Т. З. ОРИПОВ, О. З. ЗУФАРОВ, Б. С. КАМОЛОВ, М. МАҲМУДОВ область партия комитети бюро аъзолигига кандидат қилиб сайландилар.

О. З. ЗУФАРОВ область партия комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудири, Э. Ш. ШОДМОНОВ—пропаганда ва агитация бўлими мудири, Н. Ф. ИБРОҲИМОВ фан ва ўқув юртлари бўлими мудири, М. М. МИРҚОСИМОВ оғир саноат бўлими мудири, Қ. А. АБДУРАҲИМОВ енгил ва озиқ-овқат саноати бўлими мудири, В. Г. ГОРДИЕНКО қурилиш бўлими мудири, И. И. ФЕДОРИНОВ транспорт ва алоқа бўлими мудири, Т. А. ВАЛИЕВ қишлоқ хўжалиги бўлими мудири, К. С. ГАЛАШКО маъмурий ва савдо-молия органлари бўлими мудири, П. Н. НЕЪМАТОВ умумий бўлим мудири, Т. М. МИРКОМИЛОВ молия-хўжалик бўлими мудири қилиб тасдиқландилар.

А. И. ШКУРАТОВ область партия комитети ҳузуридаги партия комиссияси раиси қилиб тасдиқланди.

Пленум Н. НАСИМОВни «Тошкент ҳақиқати» газетаси редактори, Б. М. ШАТУНОВСКИЙни «Ташкентская правда» газетаси редактори қилиб тасдиқлади.

Пленум ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. РАШИДОВ, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолари ва аъзоликка кандидатлар И. Г. АНИСИМКИН, Л. И. ГРЕКОВ, Т. Н. ОСЕТРОВ, О. У. САЛИМОВ, И. Б. УСМОНХЎЖАЕВ, А. А. ХЎЖАЕВ, Н. Ж. ХУДОЙБЕРДИЕВ, Н. МАҲМУДОВ, Г. М. ОРЛОВ иштирок этдилар.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Қурилиш бўлими мудири И. Н. ДМИТРИЕВ қатнашди.

* * *

Область партия ташкилоти ревизия комиссиясининг бўлиб ўтган мажлисида А. Н. КУДИНОВ комиссия раиси қилиб сайланди.

Узбекистон ССР ва Узбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг биринчи филиали чеварлари КПСС XXVI съезди шарафига оширилган социалистик мажбурият олиб ишламоқдалар. Ушбу суратда филиалнинг 6-цех тикувчиси, комсомол аъзоси Лола Ҳикматова тасвирланган. У ҳам партия анжумани шарафига шахсий мажбурият олиб меҳнат қилмоқда.

«ПРАВДА» САҲИФАЛАРИДА

◆ КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг ёшлар ва студентларнинг тинчлик, кескинликни юмшатиш ва қуролсизланиш учун Жаҳон анжумани қатнашчиларига йўллаган табриги эълон қилинган. «Турли сиёсий ва мафкуравий йўналишдаги ёшлар вакилларининг тинчлик ва уруш хавфининг олдини олиш учун курашга бағишланган бундай ваколатли учрашувининг чақирилиши ёш авлоднинг бутун инсониятни ҳаяжонлантираётган проблемаларга масъулият билан ёндошаётганлигидан далолат берувчи қувончли далилдир», дейилади жумладан табрикда.

◆ Совет адабиётини ривожлантиришдаги катта хизматлари, самарали ижтимоий фаолияти учун ва туғилган кунига 70 йил тўлиши муносабати билан ёзувчи, «Огонёк» журналининг бош редактори Анатолий Владимирович Сафроновга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони бериш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг Фармони эълон қилинган.

◆ «Енгил саноат кадрларига эътибор» — газетанинг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади.

◆ Мамлакатимиз ҳаётига доир янгиликлар, «Хатлар» саҳифаси, чет эллардан олинган телеграммалар, спорт хабарлари босилган.

• Вагонлар бир минут ҳам бекор турмасин

Юклар ўз вақтида туширилмаяпти

Яна Тошкент темир йўл станцияларида бу ерга келаётган халқ хўжалиги юкларини тушириш билан боғлиқ кўнгилсиз вазият вужудга келди. Масалан, темир йўлларда 12 январга ўтар кечаси 36, 13 январга ўтар кечаси 43 вагон юки туширилмай тунаб қолди.

Сўнгги вақтларда трактор заводи Янгиғоч станциясининг вагон оборотига салбий таъсир этмоқда. Жумладан, 13 январга ўтар кечаси ана шу вагоннинг эҳтиёт қисмлар, автошиналар, темир-терсак ортилган беш вагони юки туширилмай тунаб қолди. Бу юклар олисдан келган, эҳтимол завод учун ҳаводек зарурдир. Шундай бўлса нима учун уларга бундай бепарволик билан муносабатда бўлиняпти? Шу станциянинг ўзида химия-фармацевтика заводи дорихона идишлари ортилган икки вагонни бир неча кундан бери бўшатмаяпти.

«Госснаб»нинг химия базаси Сергели станциясида эмаль, бўёқ ва бошқа юкларни сусткашлик билан тушириб, вагонларни бир неча кунлаб ушлаб турибди, норматив муддатларни ошириб юбораяпти. «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмаси шу станцияда 6 январдан бери бир вагондаги тузни, 10 январдан бери бир вагондаги ускуналарни тушириб олгани йўқ.

Сут комбинати ва «Узглавснабсвяз»нинг республика базаси раҳбарларининг айби билан Собир Раҳимов станциясидаги вагон оборотига ҳам путур етказилмоқда. Комбинат мазкур станциядан шиша идиш ва приборларни, база эса водопровод люкларини ўз вақтида олиб кетмади. Салор станциясида юкларни ўз вақтида олиб кетмаётган корхоналар қаторида «Малика» ишлаб чиқариш бирлашмаси, экскаватор заводи бор. Экскаваторчилар бундан аввалги қишлардагидек бу йил ҳам шимолдан келтириладиган музлаган юкни қабул қилиб олишга тайёргарлик кўришмаган. Улар музлаган юкни қабул қилиш учун теплица типидаги, буғли «ҳаммоми» бўлган махсус мослама тайёрлашлари лозим эди. Ана шу мослама ёрдамида вагонлардаги юк эритилиб, осонгина тушириб олинарди. Аммо корхона раҳбарлари бунга ҳозирлик кўришмаган.

Район озиқ-овқат савдоси бўлимлари ҳам вагонларни бўшатишда жонкуярлик кўрсатишмаяпти. Жумладан, Акмал Икромов ва Октябрь район озиқ-овқат савдоси бўлимлари ана шу станцияга келган совун ортилган вагонни 11 январдан бери бўшатишгани йўқ. Ваҳоланки, ҳозир шаҳарда совун камчил. Бу билан улар аҳолини зарур хўжалик буюмлари билан таъминлашга путур етказишяпти.

Студентлар конференцияси

Ф. Энгельс номидаги Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институтида уч кун давомида КПССнинг XXVI ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездига бағишланган студентларнинг илмий конференцияси бўлиб ўтди. Конференция 70 секцияда иш олиб борди.

Студентлар фан асосларини эгаллаш билан бир қаторда ўрганилаётган фанлари юзасидан баъзи илмий тадқиқот ишларини олиб боришда ҳам актив иштирок этмоқдалар. Бу эса студентларнинг билимини янада мустаҳкамламоқда. Шу боисдан тадқиқотчи студентлар сафи тобора ортиб бормоқда. Буни биргина инглиз тили факультети мисолида кўришимиз мумкин.

Ўтган йили студентлар илмий жамиятида 550 студент бор эди, бу йилги ўқув йилида эса улар сони 675 га етди.

Бу йилги конференцияда факультетимизнинг 265 студенти илмий ишлари билан муваффақиятли иштирок этдилар. Улар бир йил давомида изланиб ёзган докладларини ҳар бир секцияда баён қилдилар. Бу докладлар юзасидан муҳокама юритилиб, уларнинг ютуқ ва камчиликлари кўрсатиб берилди. Элликдан ортиқ студентнинг ёзган илмий ишлари шаҳар ва республика конкурсига юборишга тавсия этилди.

Г. ЗАЙТОВА.
Г. УСМОНХЎЖАЕВА.

ШАРҲЧИ САТРЛАРИ

АСОСЛИ ТАШВИШ

Япония бош министри Д. Судзукининг жануби-шарқий Осиё мамлакатлари — Филиппин, Индонезия, Малайзия, Сингапур ва Таиландга қиладиган сафари шу мамлакатларнинг Токиодан хавфсирашига барҳам бериладими? Япония матбуоти Япония ҳукумати бошлиғининг яқинда шу районга бошланган сафарини шарҳлаб, худди шундай саволни бермоқда.

Масала шунчаки пайдо бўлган эмас. Япония пропагандаси ҳозирги бош министрнинг чет элга қилаётган биринчи сафарини «беғаразлик» ва «яхши ният» ифодаси деб тасвирлаш учун куч-ғайратини аямаётир.

Аслида эса Япония пропагандаси бошқа мақсадларни кўзда тутмоқда. Судзуки бу регионда хом ашёни мунтазам олиб туриш ва арзон ишчи кучларини эксплуатация қилиш манфаатлари йўлида япон монополияларининг позицияларини мустаҳкамлашга шубҳасиз интилиб кўради. Токио Жануби-шарқий Осиёга нисбатан «Васийлик» ролини бажаришга уринмоқда. Кейинги 20 йил ичида Япониянинг бу давлатларга чиқарган капитал маблағлари жуда ҳам ортиб, қарийб икки триллион иенага етди.

Жаҳонда етиштирилаётган табиий каучукнинг 80 проценти, тропик шароитда ўсадиган қимматли дарахтларнинг 75 проценти, қалайнинг учдан икки қисми Жануби-шарқий Осиё мамлакатларининг ҳиссасига тўғри келади. Бу мамлакатлар АҚШ, Ғарбий Европа ва Австралия ўртасидаги ўзаро шиддатли кураш майдони бўлиб қолмоқда. Шунинг учун ҳам япон маъмурлари ўз позицияларини мустаҳкамлашга интилмоқдалар. Япония Жануби-шарқий Осиё мамлакатларидан кўп миқдорда хом ашё олиб, ўз тайёр маҳсулотини шу мамлакатларда сотмоқда.

Япониянинг молиявий-иқтисодий интервенцияси Жануби-шарқий Осиёда асосли ташвиш туғдирмоқда. Маҳаллий матбуот Токиони «иқтисодий соҳада мудҳиш бир шаҳар» деб атади. Масалан, Япония Индонезияда ҳар доллар капитали учун ўн барвар кўп фойда олмоқда.

Жануби-шарқий Осиё давлатлари иккинчи жаҳон уруши даврида Япония томонидан оккупация қилинган эди. Бу давлатлар Япониянинг ҳарбий тайёргарлиги кучайиб бораётганлигини зўр ташвиш билан кузатиб турибдилар. Маълумки, Япония ҳукумати 1981 молия йили давлат бюджетининг лойиҳасини ҳали яқиндагина маъқуллади. Бу лойиҳа ҳарбий харажатларни 7,6 процент кўпайтиришни кўзда тутади.

Япония матбуоти Судзуки Жануби-шарқий Осиё мамлакатларида кўнгилдагидек кутиб олинмайди, деб хавфсираган эди. Бундай хавфсираш тўғри бўлиб чиқди. «Нихон кэйдзай» газетасининг хабар беришича, Манилада олиб борилган музокараларда Филиппин президенти Ф. Маркос Япония қуролли кучларининг кўпайтирилишидан ғоят ташвишланаётганлигини айтди. Индонезияда Судзуки визитига қарши оммавий намойишлар бўлиши эҳтимоли борлиги сабабли қаттиқ чоралар кўрилди.

Буларнинг ҳаммаси Жануби-шарқий Осиё мамлакатларининг жамоатчилиги Япония ўз ғаразли мақсадларини шу райондаги дипломатияси ёрдамида яширишга интилаётганлигидан хабардор эканлигини кўрсатади.

И. АБЛАМОВ,
ТАСС шарҳловчиси.

XX ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИДАН

ЛЕНИН ЙЎЛИДАН—ЯНГИ ЗАФАРЛАР САРИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Чиройли кийим-кечаклар, пойафзаллар, газламалар, маиший техника кўпроқ ишлаб чиқариладиган бўлиб қолди. Қишлоқ хўжалик, оғир ва химия машинасозлиги корхоналарида халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш анча кўпайди.

Ўнинчи беш йилликда «Сифат беш йиллигига — ишчи кафолати», «Қолоқларсиз, самарали ва юқори сифатли ишлайлик», «Шогирд—мураббийга тенглашсин», «КПСС XXVI съездига — 26 зарбдор ҳафта» шиорлари остидаги мусобақа қизғин тус олди. Бир беш йилликда икки беш йиллик планни бажариш юзасидан ишлаб чиқариш илғорлари бошлаган ташаббус оммавий равишда қўллаб-қувватланди. Областнинг 5,5 мингдан зиёд меҳнатчиси икки беш йиллик шахсий топшириқларини адо этишди. Аммо эришилган натижалар шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари, совет органлари, хўжалик раҳбарлари ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш масалалари билан янада изчилроқ шуғулланишганда эди, бундан ҳам салмоқлироқ бўлар эди, деб таъкидлади докладчи. 1980 йилда областнинг барча корхоналари саноат маҳсулотини реализация қилиш планларини бажардилар. Бу яхши якун бўлди. Бироқ 25 процентга яқин коллективлар ваъдага вафо қилишмади, олинган социалистик мажбуриятларни уддалай олишмади.

Кўплаб коллективлар асосий техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича план-топшириқларини бажармаяптилар. Жумладан, 1980 йил якунларига кўра 70 та корхона меҳнат унумдорлиги бўйича кўзда тутилган натижага эриша олмади. 105 та корхона маҳсулот таннархининг қимматлашишига йўл қўйди. Ҳар тўрт корхонадан бири фойда олиш бўйича планларни бажармади.

Бунинг сабаби шуки партия ташкилотлари, бир қатор корхоналарнинг раҳбарлари ишлаб чиқаришни техникавий қайта қуроллантириш, асосий фондларнинг актив қисми ялпи салмоғини ошириш, технологик дастгоҳлардан самарали фойдаланиш, меҳнат ва молиявий ресурслардан самарали фойдаланиш вазифаларини етарлича изчил ва қатъий ҳал этмаётирлар.

Ҳисобот даврида область партия ташкилоти фаолиятида капитал қурилишга раҳбарликни яхшилашга алоҳида эътибор берилди. Область қурилиш ва монтаж ташкилотлари коллективлари барча асосий кўрсаткичлар бўйича капитал қурилиш беш йиллик планларини бажардилар. Беш йиллик бошидан буён 6 миллиард 263 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди, 5,4 миллиард сўмдан ортиқ асосий фондлар ишга туширилди. Бу эса тўққизинчи беш йилликдагига нисбатан 34 процент кўпдир.

Қурилиш-монтаж ишлари сифати яхшиланди. Сўнгги йилларда қурилган кўпчилик объектлар яхши ва аъло баҳоларга қабул қилинмоқда. Беш йилликда 7 миллион квадрат метрга яқин турар жой, 114 минг ўринли мактаб, 42 минг ўринли мактабгача болалар муассасалари, 5 минг ўринли касалхона, кўплаб фан, маданият ва маиший хизмат кўрсатиш объектлари фойдаланишга топширилди. Қишлоқда қурилиш тобора кенг қулоч ёймоқда.

«Узбекшахтастрой» ва Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг 160-тресты, «Висотстрой», уй-жой қуриш трестлари, «Главташкентстрой»нинг 1-уйсозлик комбинати, «Ташметрострой», «Ташоблколхозстрой» трестлари ва бошқа қурилиш-монтаж трестларининг коллективлари беш йиллик планларини муддатидан илгари бажардилар.

Аммо область экономикасини янада ривожлантириш вазифалари қурилишга партиявий раҳбарликни муттасил такомиллаштиришни, план ва социалистик мажбуриятларни бажариш учун резервлардан максимал даражада фойдаланишни, қурилаётган объектларни ўз вақтида ва сифатли ишга туширишга партиявий раҳбарликни муттасил такомиллаштиришни талаб этади.

Масалан, ўтган беш йилликда Бекобод, Чирчиқ, Бўка, Ўрта Чирчиқ ва бошқа бир қатор районларда қурилиш-монтаж ишлари ва капитал маблағларни ўзлаштириш программалари тўла бажарилмади. Афсуски, «Главташкентстрой»нинг 4- ва 8-трестлари ва бошқа баъзи коллективлар соғлиқни сақлаш, маориф, савдо, ва маиший хизмат объектларини қуриш ва фойдаланишга топширишда анча ортда қолмоқдалар.

Бу трестларда кадрлар қўнимсизлиги юқори, иш вақти кўп йўқотиляпти, қурилиш ишлаб чиқаришнинг инженерлик жиҳатидан тайёрлаш етарлича эмас. Партия комитетлари бу ерда хўжалик раҳбарларига талабчанликни пасайтириб юборганлар, план ва меҳнат интизомига риоя қилиш, муқим меҳнат коллективларини яратиш учун курашда етарлича қатъийлик ва принципиаллик кўрсатмаётирлар.

XIX область партия конференциясидан кейин ўтган вақт ичида транспорт ва алоқа ишларини ривожлантириш ва яхшилашда муайян ютуқларга эришди.

Ўрта Осиё темир йўлининг Тошкент бўлими янги ҳаракат состави билан бойиди, шаҳар ташқарисида поездлар ҳаракатини электрлаштириш юзасидан кўп иш қилинди. Ўтган беш йилликда республика пойтахти ажойиб аэровокзал комплексини қабул қилиб олди. Метрополитеннинг биринчи линияси ишга туширилди ва унинг иккинчи линияси бунёд этилмоқда.

Бироқ халқ хўжалигининг транспорт ва алоқага бўлган эҳтиёжи ҳали тўла қондирилмаяпти. Тошкент темир йўл бўлими юкларни жўнатишнинг ўсиш суръатлари бўйича беш йиллик топшириқларни бажармади, вагонлар корхоналарга кириш йўлларида юклари билан бўш туриб қолмоқда. Марказлашган усулда юк ташиш суст жорий этиляпти, автотранспортларининг бўш юриш ҳоллари ҳамон юқори. Граждан авиацияси корхоналарида ишни қониқарсиз ташкил этиш ҳоллари ҳамон давом этмоқда, ҳаракат хавфсизлигини таъминлашда жиддий нуқсонларга йўл қўйилмоқда. Йўловчиларга хизмат кўрсатиш маданияти ҳамон паст. Айниқса Тошкент транспортининг қониқарсиз иши юзасидан кўпгина эътирозлар тушиб турибди.

Область партия ташкилоти ҳисобот даврида ленинча аграр сиёсатни изчил амалга ошира бориб беш йилликнинг барча йилларида қишлоқ хўжалигини интенсивлаштириш, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларининг барча турларини етиштириш ва тайёрлашни кўпайтиришга қаратилган сиёсий, иқтисодий ва ташкилий тадбирларнинг кенг программасини амалга оширди.

1980 йилда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ялпи ҳажми 1975 йилга нисбатан 36 процент ошди. Аввалгидек пахтачиликни ҳар томонлама ривожлантиришга муҳим эътибор қаратилди. Беш йилликнинг ўтган йилларида йиллик ўртача пахта тайёрлаш 454 минг тоннани ташкил этди. Тўққизинчи беш йилликнинг шу даври билан таққослаганда у 8,5 процент ошди, барча ўсишга ҳосилдорликни ошириш эвазига эришилди.

Ҳисобот даврида пахтадан чинакамига рекорд ҳосил олинди. 1980 йилда она-Ватанга 484 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» топширилди. Бунинг 85 процентдан зиёдроғи машинада териб олинди. Ҳосилдорлик 35,7 центнерни ташкил этди.

Ўнинчи беш йилликда областда каноп етиштириш 1,5 мартага яқин ошди. Тўққизинчи беш йилликдаги кўрсаткичга нисбатан дон йиғиб олиш ўртача йиллик ҳажми 1,8 марта ошди. Ўнинчи беш йилликда колхозлар ва давлат хўжаликларида ўртача йиллик сабзавот тайёрлаш 382 минг тоннани, мева ва узум тайёрлаш 132 минг тоннани ташкил этди. Давлатга 1979 йилдагига нисбатан 7,3 минг тонна кўп гўшт, 19,7 минг тонна сут, 54,8 миллион дона тухум сотилди.

Сўнгра докладчи шуни таъкидладики, область хўжалик меҳнаткашларининг хўжалик ва маданий қурилишда эришган муваффақиятларига идеология ишлари кенг тус олмаганда эришиш қийин бўлар эди.

Ҳисобот даври меҳнат коллективларининг кишиларни тарбиялашдаги роли кучайгани, область меҳнаткашларини қўйилган вазифаларни бажаришга сафарбар этишда идеология кадрлари фаолиятини активлаштиришдаги ролини кучайтириш билан характерли бўлди. Сўнгра икки йил ичида идеологик таъсир кўрсатишнинг янги йўл ва методлари иш практикасида яхши баҳо олди.

Ҳар ойда ягона сиёсий кун ўтказиляпти. Махсус конференциялар, кенгашлар, идеология активининг семинарлари оммавий-сиёсий ишларни ташкил этиш, социалистик мусобақанинг таъсирчанлигини ошириш, механизаторлар, пахтакорлар ва чорвадорларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш масалаларига бағишланиб, улар мунтазам суратда ўтказиб бориляпти.

Сиёсий маориф ғоявий тарбияда катта аҳамият касб этяпти. Оғзаки пропаганда ва агитация активлашяпти. Партия комитетлари уларнинг ўқишига методик ёрдам кўрсатишга катта эътибор берадиган бўлиб қолишди. Область меҳнаткашларининг маънавий, ахлоқий қиёфасини шакллантиришга адабиёт ва санъат арбоблари, маданият муассасаларининг кенг тармоғи ижодий таъсир кўрсатяпти. Бу ишни такомиллаштиришга областда маданият комплекслари, кутубхоналар хизматини марказлаштириш, маданий-оқартув ишларининг янги формалари жорий қилинганлиги ёрдам берди.

СУРАТДА: область партия конференцияси залида.

Ҳисобот даврида областнинг партия комитетлари оммавий-ахборот ва пропаганда воситаларининг иш самарадорлигини оширишга муҳим эътиборни қаратдилар. Кейинги йилларда область, шаҳар ва район газеталари, область радио ва телевидениеси ўз мақолаларининг ғоявий мазмуни ва таъсирчанлигини сезиларли даражада оширдилар. Улар иқтисодий ва маданий қурилиш масалаларини, кишиларни тарбиялаш масалаларини янада чуқурроқ ёритадиган бўлиб қолдилар. Бироқ, барча матбуот органлари ҳам юксак замонавий талаблар даражасида деб бўлмайди. Шаҳар, район партия комитетлари, оммавий ахборот воситаларига раҳбарликни янада конкрет олиб боришлари, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, социалистик турмуш тарзини пропаганда қилишда уларнинг ролини изчил оширишлари керак.

Ўтган даврда партия ташкилотларининг меҳнаткашларни совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми руҳида тарбиялашдаги фаолияти янги формалар билан бойиди. Ҳарбий ватанпарварлик ва интернационал тарбия партия ташкилотларимизнинг диққат марказида бўлмоғи керак.

Область, шаҳар, район партия комитетлари ҳисобот даврида қонунга қатъий риоя қилиш, ҳуқуқий тарбияни яхшилашни таъминлаш юзасидан кўп иш қилдилар. Милиция, прокуратура фаолияти савияси ошди. Улар янада малакали ва билимдон ходимлар билан мустаҳкамланди. Халқ дружиналари, ўртоқлик судлари иши активлашди. Вазифа шундан иборатки, —деди докладчи,— партия, совет, маъмурий органлар, касаба союз ва комсомол ташкилотлари бундан буён ҳам меҳнат коллективлари куч-ғайратлари билан ҳамкорликда турмушимизда ҳамон учраб турадиган салбий кўринишларга қарши қатъий кураш олиб боришлари, тартиб бузилишларининг олдини олишга кўпроқ эътибор беришлари лозим.

КПСС XXV съезди белгилаб берган режаларни изчил амалга ошира бориб, область партия ташкилоти партия сафларини ҳар томонлама мустаҳкамлаш, партия ташкилотларининг жанговарлигини ошириш, коммунистларнинг интизоми ва масъулиятини кучайтириш мақсадида барча тадбирларни кўрди. Ижтимоий ҳаётга раҳбарликнинг услуб ва методлари, коммунистик қурилишнинг ошиб бораётган вазифалари талабларига жавоб бериши учун барча тадбирларни кўрди. Съезддан кейин ўтган даврда унинг сафлари 20 мингга кўпайди. Кандидатлик стажининг аҳамиятини ошириш, ёш коммунистлар билан ишлашнинг формаларини такомиллаштириш юзасидан кўп ишлар қилинди. Партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари КПСС сафига якка тартибда танлаб олиш ленинча принципига бундан буён ҳам қатъий амал қилишлари, коммунистларнинг активлиги ва интизомини мустаҳкамлашлари, Ленин партиясининг аъзоси деган улуғ номни ва унинг аҳамиятини янада юқори кўтаришлари керак.

Докладчи ўз сўзининг охирида ҳисобот даврида область партия ташкилоти КПСС XXV съезди қарорларини бажариш борасида ғоявий жиҳатдан янада жипслашди, ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланди, дея биз қониқиш билан таъкидлаймиз, деб уқтириб ўтди. Партиявий-сиёсий ишнинг форма ва методлари бойиди. Коммунистлар, барча меҳнаткашларнинг активлиги ошди. Шу кунларда ҳар бир меҳнат коллективи, областнинг ҳар бир меҳнатчиси КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб олиш юксак иштиёқи билан яшамоқдалар. Пойтахт областининг коммунистлари бу буюк воқеаларга шундай комил ишонч билан боришяптики, уларнинг аҳду қарорлари коммунистик қурилишда янада юксак марраларни эгаллаш бўйича олиб борилаётган бунёдкорлик ишида янги куч-қувват, битмас-туганмас ташаббускорликни юзага келтиради.

∴ ∴ ∴

Шундан сўнг область партия ташкилоти ревизия комиссиясининг раиси **А. Н. Кудинов** доклад қилди.

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари **У. У. Умаров** ҳисобот доклади ва ревизия комиссияси доклади юзасидан музокараларда сўзга чиқиб шуни таъкидладики, шаҳар партия ташкилоти партиянинг иқтисодий сиёсати муҳим вазифаларини ҳал эта бориб хўжалик юритишнинг интенсив методлари— экономика самарадорлигини оширишга асосий эътиборни қаратди. Бунда меҳнат унумдорлигини ошириш ва илмий-техника тараққиётини жадаллаштириш ва янги ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш, мавжудларини реконструкция қилиш ва бу қувватлардан янада тўлароқ фойдаланиш йўли билан иқтисодий ўсишга эришди.

Давлат Сифат белгиси билан тайёрланаётган маҳсулотлар ҳажми 3 марта кўпайди. В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, трактор, «Ташсельмаш», «Ташкенткабель», электрон техника, «Миконд», тўқимачилик комбинати, «Қизил тонг» ва бошқа корхоналарда янги ишлаб чиқариш қувватлари ишга тушди, мавжудлари реконструкция қилинди.

Шаҳар партия ташкилоти капитал қурилишга раҳбарликни такомиллаштириш масалаларига муттасил эътибор берди. 450 мингга яқин тошкентлик янги уйларга кўчиб ўтди ёки ўз турар жой шароитларини яхшилашди.

Шу билан бирга қилинган ишларни ҳолисона баҳолаб шуни таъкидлаш кераккки шаҳар партия ташкилоти экономикани янада кўтаришда ҳали мавжуд ҳамма резервлардан фойдаланди деб бўлмайди. Бир қатор корхоналарда ишлаб чиқариш қувватларидан тўла фойдаланилмаяпти, дастгоҳларнинг смена коэффициенти суст ўсяпти, фондлар самарадорлиги паст.

Меҳнат коллективлари ва турар жойларда ғоявий-тарбиявий ишларни ташкил этишда камчиликлар бор. Маъмурий органлар аҳоли ўртасида профилактик ишларни бўш олиб боришяпти. Бу ва бошқа камчиликлар район ва шаҳар партия конференцияларида ҳар томонлама муҳокама қилинди.

XXIII шаҳар партия конференциясида ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг сўзлаган ёрқин программавий нутқида хўжалик ва маданий қурилишнинг, ташкилотчилик ва сиёсий ишларнинг самарадорлиги ва сифатини янада кўтариш юзасидан Тошкент коммунистлари, барча меҳнаткашлари олиб борадиган ишларнинг асосий йўналишлари белгилаб берилди. Шу асосда муфассал тадбирлар ишлаб чиқилди, кенг миқёсда ташкилотчилик ишлари олиб борилмоқда. Шаҳар партия комитети шуни яхши тушунадики, белгиланган режаларни амалга ошириш кўп жиҳатдан бошланғич ва цех партия ташкилотларига, партия группаларига раҳбарликни янада яхшилашга, кўп минг кишилик шаҳар партия ташкилоти ҳар бир звеносининг жанговарлигини оширишга боғлиқдир. Шу мақсадда биз партиявий ишнинг яхши маълум бўлган ва ўзини оқлаган формалари билан биргаликда масалаларни пленумларда, бюроларда, партия йиғилишларида муҳокама қилиш, коммунистларнинг ҳисобот ва ахборотларини тинглашни комплекс планлаштиришни яхшилаш, шаҳар ва район партия комитетлари аъзоларининг бошланғич партия ташкилотларида мунтазам ҳисобот бериб туришларидан, ҳисобот даврида пайдо бўлган ва оммавий ривожланган иш методларидан актив фойдаланамиз. Бу партия активи ўқувига янада табақалашган ҳолда ва чуқур ёндошиш, «Думалоқ стол» атрофида учрашув ва суҳбатлар ўтказиш, маъмурият фаолиятини назорат қилиш комиссияларининг ишларини активлаштириш, штаблар ташкил этиш, вақтинчалик партия группалари тузиш, халқ контроли группалари ва комсомол прожекторлари вакилларининг советларини ташкил этиш ва бошқалардир.

Аҳолини шинам уй-жой билан таъминлаш КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1980 йил) Пленуми қарорларини бажаришнинг муҳим шарти ҳисобланади. Ўн биринчи беш йиллик охирига бориб Тошкентда ҳар йили 1,5 миллион квадрат метр уй-жой қуриш мўлжалланяпти. Бу режани бажариш учун қурилиш индустрияси корхоналарининг қувватини 40—45 процент оширишимиз, қурувчилар ишларининг самарадорлик ва сифатини кўтариш керак. Бошқариш ва планлаштиришни яхшилашда ҳам кўпгина ишлар қилиш лозим.

Тошкент меҳнаткашлари, —деди ўз сўзининг охирида У. У. Умаров,—коммунистларнинг навбатдаги олий анжуманини муносиб кутиб олиш иштиёқи билан тўлиб-тошганлар. Бугунги кунда 800 мингга яқин тошкентлик съездолди вахтасида туриб ишламоқда. Ўзбекистон пойтахтининг меҳнаткашлари партиянинг буюк иши учун курашга, унинг тарихий съездлари қарорларини ҳаётга татбиқ этиш учун курашга ўзларининг бутун куч-билим ва тажрибаларини ишга соладилар.

Музокараларда Калинин район партия комитетининг биринчи секретари **Р. Қамбаров**, Чирчиқ шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **П. А. Юсупов**, «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси прессловчиси **Т. И. Федякова**, Ангрен шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **М. М. Орифжонов**, Тошкент политехника институти ректори **К. С. Аҳмедов**, Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи штаб бошлиғи **Г. Ф. Кривошеев**, «Ташсельмаш» заводи силлиқловчиси **К. К. Петякшев**, Янгийўл район партия комитетининг биринчи секретари **Л. Ш. Алиқулова**, Фрунзе районидаги 103-автокорхона ҳайдовчиси **Ш. Ш. Мирвоҳидов**, область касаба союзлари Совети раиси **А. В. Браилов**, Киров район партия комитетининг биринчи секретари **М. С. Камолова**, Тошкент районидаги Навоий номли колхоз сут соғувчиси **З. Ғ. Деҳқонбоева**, Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари **Б. С. Пармузин**, Октябрь районидаги 192-мактаб ўқитувчиси **М. С. Маҳмудова**, В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати қўрғошин бойитиш фабрикаси созловчиси **Н. В. Авраменко**, Пискент район ижроия комитети раиси **М. Халилов**, Янгиобод шаҳридаги 3-кон бошқармаси партия комитетининг секретари **П. К. Шепель**, Ғалаба районидаги Энгельс номли колхоз механизатори **М. Маманова**, область халқ контроли комитети раиси **Б. С. Камолов**, Тошкентдаги 2-пойафзал фабрикаси заготовкачиси **Г. Имомова**, Ўзбекистон қаттиқ қотишмали ва иссиққа чидамли металлар комбинати директори **П. С. Мақсудов**, Тошкент область комсомол комитетининг биринчи секретари **М. Маҳмудов** сўзга чиқдилар.

Конференция делегатлари мандат комиссияси раиси **О. З. Зуфаров**нинг докладини ҳам тингладилар.

∴ ∴ ∴

КПСС Марказий Комитетининг «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида партия XXVI съездига лойиҳаси ҳақида доклад қилиш учун сўз Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари **В. А. Антонов**га берилади.

Мамлакатимиз Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг навбатдаги XXVI съездини совет кишиларининг сиёсий ва меҳнат активлиги янада ўсган ҳолда кутиб олмоқда. Коммунистлар, барча совет халқи КПСС Марказий Комитетининг «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981— 1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида партия XXVI съездига лойиҳасини зўр кўтаринкилик билан кутиб олдилар, деди докладчи.

Асосий йўналишлар лойиҳаси партиямиз коллектив фикри, КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси, шахсан КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг катта ва самарали меҳнати якунидир. Бу ҳужжат СССРда коммунистик қурилиш практикасини умумлаштириб, конкрет шароитда иқтисодий ва социал ривожланиш истиқболларини белгилаб бермоқда.

Ишчилар, колхозчилар, зиёлилар КПСС Марказий Комитети лойиҳасини кенг муҳокама қилиб, Коммунистик партиянинг доно ички ва ташқи сиёсатини, КПСС Марказий Комитетининг, ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аниқ мақсад сари йўналтирилган самарали фаолиятини қизғин қўллаб-қувватламоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасида саксонинчи йилларда олдимизда турган улкан вазифалар ҳар томонлама илмий асослаб берилган. Янги беш йилликда халқ хўжалигини янада юксалтириш, экономикани интенсив йўлга солиш, мамлакат ишлаб чиқариш қувватларидан янада самарали фойдаланиш, илмий-техника тараққиётини жадаллаштириш, ҳар соҳада тежамкорлик режимини кучайтириш ва иш сифатини яхшилаш асосида совет кишилари турмуш фаровонлигини ошириш бош вазифа қилиб қўйилмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳаси ленинча доно миллий сиёсатнинг ҳаётга оғишмай татбиқ этилаётганлигининг, экономика, фан ва маданиятни ривожлантиришда партиямиз, унинг Марказий Комитети кўрсатаётган ғамхўрликнинг ёрқин ифодасидир. Ўзбекистон ССРда ишлаб чиқариш кучларини янада ривожлантириш программаси белгиланганлиги бунинг ёрқин далилидир. Республикамизда ўн биринчи беш йилликда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 28—31 процент кўпаяди. Ялпи қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ҳажми йилига ўртача 17—19 процент кўпаяди. Йиллик пахта тайёрлаш камида 5,9 миллион тоннани, шу жумладан ингичка толали пахта тайёрлаш эса 400—420 минг тоннани ташкил этади. Ғаллачилик, сабзавотчилик, чорвачилик яна ҳам ривожланади.

Тракторсозлар ва қишлоқ хўжалиги машинасозлари олдида ҳам катта вазифалар турибди. Бу тармоқлар мавжуд корхоналарни, биринчи навбатда Тошкент трактор заводини кенгайтириш, реконструкция қилиш ва техник жиҳатдан қайта қуроллантириш эвазига ривожлантирилади. Шу мақсадда беш йил давомида 250 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилади. Йилига 100 минг тонна қуйма, 450 минг тонна иссиқ штамповка ишлаб чиқарувчи қувватлар фойдаланишга топширилади. Тракторлар ишлаб чиқариш йилига 70 мингтага етади, уларнинг техник даражаси ошади. Корхона асосан МТЗ—80Х маркали кучли тракторлар ишлаб чиқаришга ихтисослаша боради.

Кейинги беш йилликда областимизда халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш ҳажми салкам 1,5 баравар кўпаяди.

Белгиланган марраларни эгаллаш мақсадида корхоналар модернизация қилинади, илғор техника ва технология билан қуроллантирилади. «Малика» трикотаж бирлашмаси, Янгийўл, Чирчиқ пойафзал фабрикалари реконструкция қилиниб, қуввати оширилади. Тошкент, Пискент шаҳарларида йигирув-тўқув фабрикалари қурилади, чинни заводида янги ишлаб чиқариш корпуси бунёд этилади.

Янги беш йилликда озиқ-овқат саноати корхоналарида маҳсулот ишлаб чиқариш анча кўпаяди.

Ўн биринчи беш йилликда кенг ҳажмда қурилиш ишлари олиб борилади. Бундан буён уй-жой, мактаблар, мактабгача болалар муассасалари, маданий-маиший объектлар қурилиши яна ҳам кенгаяди. Бу масалани ҳал қилмоқ учун Ангрен ва Чирчиқ шаҳридаги уйсозлик комбинатлари реконструкция қилинади, Тошкент ва Олмалиқ шаҳарларида янги комбинатлар қурилади.

Республика пойтахтида жамоат транспорти ишини янада ривожлантириш кўзда тутилмоқда. Шу йилнинг ўзида Юнусобод массивида янги автопарк фойдаланишга топширилади. Метрополитен қурилишининг иккинчи линиясида ҳозир ишлар жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Бу линия яқин келажакда «Пахтакор» станциясини авиасозлар шаҳарчаси билан боғлайди. Янги линия Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги арафасида қуриб битказилади. Беш йиллик охиригача 48 километрлик трамвай ва 65 километрлик троллейбус йўллари қурилади.

Янги беш йилликда темир йўл транспортида юк ташиш обороти саккиз процент ўсади. Шу мақсадда Тошкент темир йўл бўлинмасининг юк ташиш ва қабул қилиб олиш қувватини янада ўстириш юзасидан қўшимча тадбирлар кўрилади. Шумилов станциясида поездлар жўнатиладиган парк, Сергели станциясида механизациялашган юк омбори қуриш кўзда тутилмоқда. Бир қатор станцияларда қўшимча равишда 60 километрлик йўллар ётқизилади.

Ҳаво транспорти иши такомиллашиб боради. Авиаторлар янги типдаги ИЛ—86 ва ЯК—42 маркадаги самолётлардан фойдаланишни ўзлаштирмоқдалар. Тошкент-Петропавловск-Камчатка авиалинияси очилади, рейслар иши такомиллаштирилади.

Алоқа воситалари янада ривожланади. Тошкентда баландлиги 350 метр бўлган миноралн радиотелевизион марказ ишга туширилади. Шаҳар почтамти, телеграф алоқаси коммутация маркази қуриб битказилади. Шаҳар ва қишлоқ телефон станциялари қуввати 1,5 марта ошади. 780 та шаҳарлараро каналларни ишга тушириш мўлжалланмоқда.

Олдинги беш йилликларда бўлгани сингари ўн биринчи беш йилликда ҳам қишлоқ хўжалигини янада юксалтиришга алоҳида эътибор берилади.

Асосий йўналишлар лойиҳасида қўйилган вазифалар кўлами кенг. Улар орасида халқ турмуш фаровонлигини ошириш асосий вазифадир.

Товар оборотининг ўсиши, маиший хизмат кўламининг кенгайиши халқ фаровонлигининг қандай ошаётганлигини кўрсатиб туради. Ўн биринчи беш йилликда чакана товар оборотини 28— 30 процент ошириш кўзда тутилмоқда. Бунинг учун савдонинг моддий-техника базаси янада ривожлантирилади. Савдо корхоналарини ривожлантириш учун 125 миллион сўмлик маблағ ажратилади.

Областимизда янги беш йилликда аҳолига маиший хизмат кўрсатиш кўлами 1,5 марта, Тошкент шаҳрида эса 1,6 марта кенгаяди. 30 тадан кўпроқ объектлар қуриш, маиший хизмат уйлари, комплекс қабул пунктлари тармоғини кенгайтириш кўзда тутилмоқда. Тошкент шаҳрида 8 та маиший хизмат кўрсатиш корхонаси, шу жумладан «Химчистка» фабрикаси, техника хизмати кўрсатиш станцияси қурилади.

Халқ маорифи, фан, маданият, соғлиқни сақлаш ва социал таъминот янги беш йилликда кенг ривож топади. Умумий таълим мактабларининг моддий базалари мустаҳкамланади, мактабгача ва мактабдан ташқари муассасалар тармоғи кенгаяди. Халқ хўжалигини малакали кадрлар билан таъминлаб бораётган ҳунар-техника билим юртлари системаси янада такомиллаштирилади.

Ўн биринчи беш йиллик давомида область шифохоналарида ўринлар сони 5,7 мингдан зиёдга кўпаяди. Тошкент, Ангрен, Чирчиқ, Бекобод шаҳарлари, Паркент, Пискент районлари ва бошқа жойларда 36 та йирик соғлиқни сақлаш объектлари ишга туширилади. Областимизда бундан буён ҳам маданий-оқартув муассасалари фаолияти такомиллашади, клублар, кинотеатрлар ва кутубхоналар тармоғи кенгаяди.

Шу кунларда барча совет кишилари қатори областимиз меҳнаткашлари ҳам асосий йўналишлар лойиҳасини зўр эътибор ва қизиқиш билан муҳокама қилмоқдалар.

Муҳокама давомида янги-янги ташаббуслар туғилмоқда, ўн биринчи беш йилликда янги ғалабаларни қўлга киритиш учун мусобақа авж олаяпти. 27 мингдан ортиқ ишчи ва колхозчи партиямиз XXVI съезди очиладиган кунгача 1981 йилнинг биринчи квартали планини бажариш юзасидан янги мажбуриятлар олди.

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини меҳнатда янги муваффақиятларни қўлга киритган ҳолда кутиб олиш, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини шараф билан бажариш юзасидан социалистик мусобақани янада кенг қулоч ёйдириш лозим.

∴ ∴ ∴

В. А. Антонов доклади юзасидан музокараларда Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси **В. О. Козимов**, В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи металл қуювчиси **И. Манданов**, Бўка район партия комитетининг биринчи секретари **Т. И. Исломов**, В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори **В. Н. Сивец**, Ангрен ГРЭСи турбина цехининг слесари **А. Зокиров** сўзга чиқдилар.

Конференцияда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов** нутқ сўзлади.

Область партия комитети ҳисобот доклади юзасидан резолюция ва область партия ташкилоти ревизия комиссияси докладини тасдиқлаш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Конференция «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981 — 1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳаси тўғрисидаги доклад юзасидан қарор қабул қилди. Қарорда шу нарса таъкидланадики, область коммунистлари, барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасини зўр қониқиш билан кутиб олдилар. Партия илгари сурган режалар меҳнаткашларнинг туб ҳаётий манфаатларига мос тушади. Барча совет кишилари каби область меҳнаткашлари ҳам бу режаларни муваффақиятли бажариш учун ўзларининг бутун куч-ғайратларини сафарбар этиш ягона иштиёқи билан тўлиб-тошганлар. Партия XXVI съезди бўлиб ўтадиган 1981 йил учун, ўн биринчи беш йилликнинг тўнғич йили учун меҳнат коллективлари, саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш илғорлари қабул қилаётган социалистик мажбуриятлар ана шу мақсадга қаратилган. Конференция КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасини тўла-тўкис маъқуллаб, шаҳар ва район партия комитетларига, бошланғич партия ташкилотларига бу ҳужжатни кенг ва атрофлича, ишчанлик билан муҳокама қилиш вазифасини юклади. Бу ҳужжат ўн биринчи беш йилликда партия илгари сурган улкан вазифаларни ҳал этишга меҳнаткашларни сафарбар этишда муҳим роль ўйнайди.

Область партия комитети, область партия ташкилоти ревизия комиссиясининг янги состави, КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездига делегатлар сайланди.

Конференция делегатлари партия гимни — «Интернационални» куйлаш билан ўз ишларини ниҳоясига етказдилар.

Адабиёт ва санъат

Ёш музикачиларнинг конкурслари

Болалар музика мактаблари ва билим юртлари ўқувчиларининг бир йўла икки республика конкурсида 180 ёш пианиночи, скрипкачи ва виолончелчилар қатнашдилар. Улар район ва область мусобақаларида М. Ашрафий номли скрипкачилар ва виолончелчилар конкурси билан Ҳамза номли пианиночилар конкурсининг якунловчи, тўртинчи босқичида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритдилар. Конкурслар программасида катта формадаги асарлар— концерт ёки классик соната, совет ёки чет эл авторларининг асарлари, Ўзбекистон композиторларининг битта асари киритилганди.

Ҳамза номли ва М. Ашрафий номли конкурсларни республика маориф министрлиги билан Композиторлар союзи биргалашиб ўтказди. Конкурс ғолиблари медаллар, дипломлар билан, шунингдек Ўзбекистондаги ёшлар газеталари редакцияларининг совринлари билан мукофотландилар.

(ЎзТАГ).

Ҳуррият Исроилова куйлайди.
И. Шонноғомов телефотоси.

ЯНГИ ШЕЪРЛАР

БОБО ВА НЕВАРА

Қара, Дунё, қара, қўйгил олқишлаб,
Уйга тўлиб қара, суқланиб қара.
Қари бобосининг қўлидан ушлаб,
Кўча бўйлаб борар гўдак невара.

Ғурас-ғурас юрса сени тўлдириб,
Қўлни-қўлга бериб гўдаклар, чоллар,
Хаёлга толаман, шуурга кириб
Чирмаб қўяр мени буткул хаёллар.

Шеърни шоиридан қўймасин асти,

Бобони — ширинтил неварасидан.
Баъзида ҳаяжон босади, рости,
Сенинг истиқболинг ўйлаганим дам.

Қулоқ тут, Дунё, сен кўнгил сасига
Бу — эзгу тилакни жо қилган байтдир.
Бир кун шу гўдакнинг неварасига
Унинг ўз тилидан эртаклар айттир.

Кўҳна қучоғингда шу гўдак одам
Кетиб бормоқдадир назарга молик.
О, дунё, мен ёниб тилайман бу дам
Сенга омонлигу, унга — боболик!

АБДУЛЛА ҚОДИРИЙ

Абдулла ОРИПОВга

Бу дамлар муқаддас ва унут бўлмас:
Сен китоб устида ёш тўкканинг он,
Юпатмоқ учумас, ҳокисор, бесас
Ҳорғин кириб келар оддий бир Инсон.

Сен таъбир излаган ҳикматли тушнинг
Таъбирчиси улдир, қаҳрамони-ул,
Балки Отабекнинг, балки Кумушнинг
Дардларин елкага ортгандир буткул.

Дардларнинг юкидан қадди дол одам
Тақдирга шукрона айтиб турипти.

Бугун руҳи билан ҳамроҳ, ҳамқадам
Она остонага қайтиб турипти.

Тупроғи муборак о, она гулшан,
Ўғлонинг келадир манглайи очиқ.
Анваринг келадир, Раъно бўлиб сан,
Раъно бўлиб унинг йўлларига чиқ.

Қўшиқ айтиб турса бошқа ўғлонинг
Номингни йўғириб ўчмас бир зарга,
Бахтлисан, бахтлисан, Ўзбекистоним,
Ғанийсан, ғанийсан* Абдуллоларга.

Ҳотам зотлар шундай бўлурлар асли,
Ташлаб кетадирлар бахт тилсимини.
Хаёл дурларини, гуллаган фасли,
Севиб улгурмаган ишқи, ... исмини.

*) Ғаний — бой, бадавлат.

* * *

Наби МАЖИДОВга

Оламга узатар бизни остона,
Биз яна шошамиз одамлар сари,
Эзгу сўз айтмоққа балки бир дона,
Бу билан риёдан кетмоққа нари.

Ўзимиз ҳам эзгу эшитмоққа сўз,
Қалбни яхшиликка инонтирмоққа;
Ранглар кўплигидан қамашса-да кўз
Энтикиб боғларга яна кирмоққа;

Атрлар тўлдириб ташна димоққа,
Ҳоримай юрмоққа яна илгари,
— Яшамоқ нақадар гўзал!— демоққа
Биз яна шошамиз одамлар сари.

ҲАЛИМА ШЕЪР АЙТАДИ

Ҳалима шеър айтади самимий ва ғуборсиз
Севги фариштасидан эшитганларин бир-бир
Қўлингдан келса агар тинглаб кўр эътиборсиз,
Бундай қилмак ҳар қалай қўлингдан келмас, ахир.

Яшамоқ мазмунининг маржонига тизилар
Дурдона янглиғ ёниб ишқнинг калималари
Риё ва лоқайдликнинг ҳаловати бузилар
Шундай куйлаб турганда ўзбек Ҳалималари.

Бу назми назокатда юрак билан шуурнинг
Бир сўқмоқдан юргани намоён бўлур шундоқ.
Ёдимизда бир умр нақшланган шеърнинг
Қисмати муборакдир, тозадир, мусаффо, оқ.

Оқ қоғозга инониб Нодира шум қисматин
Йиғлаб битган чоғида Ҳалима-ку йўқ эди.
Нодира ўзи билан оғир жудолик хатин
Олиб кетган чоғида Ҳалима-ку йўқ эди.

Қодирман ўзим, дея яна нима-нимага,
Кўринг чархи давроннинг қилган кароматини;
Бугунги кунда, ахир, бизнинг шу Ҳалимага
Не тонг, ростласа қизлар хўбликда қоматини.

Маъзур тутмаклик даркор оқила, бийрон, тийрак
Қизлар ҳам Ҳалимага овозда эргашсалар.
О, қувонмоқ керакдир, дилдан суюнмоқ керак
Комиллик чўққисига қизлар шундай шошсалар.

Ҳалима шеър айтади оташин, тархи тоза,
Мусиқага заволлар етказмай бирор муддат,
Бу — ахир, кимлигимиз дунёларга овоза,
Бу — ҳалимлик бағрида етилган авжи шиддат.

Фазолар забт этилур, тандирдан узилган нон
Саватларга тўлади димоғни гуркиратиб...
Кимнингдир эшигини тақиллатган чоғи шом
Ёруғлик бетин кўрар кимнингдир тонги отиб.

Ҳалима шеър айтади, қалби қасидасини
Гулларга, одамларга атаб дили-дилидан.
Бир лаҳза ҳам руҳида узолмай ҳавасини
Момолар, боболари ўтган суюк элидан.

Худди шу сонияда она табиат пинҳон
Қай даҳо ҳомиласин бағрида улғайтади.
Дунё давом этади, давом этади инсон...
Ҳалима шеър айтади, Ҳалима шеър айтади.

Анвар ИСРОИЛОВ.

ОБРАЗ—ИНСОН ДЕМАКДИР

(ҲАВАСКОРЛАР ҲИКОЯЛАРИ ҲАҚИДА)

КИТОБХОН бадиий асар ўқиганида, фақат керакли фикрларни, ақлли гапларни, муҳим ғояни ўрганибгина қолмайди. Негаки, керакли фикрларни илмий асарларда ўқиб ўрганса ҳам бўлади. Ҳар қандай яхши мақола ўқувчига етарли даражада ғоявий озиқ бериши мумкин. Бадиий асарнинг илмий асардан ва мақолалардан фарқи шундаки, унда аввало инсон тақдири, инсон қалбининг туйғулари бўлмоғи керак. Ана шу тақдир, ана шу туйғулар китобхонни ҳаяжонга солсагина, ўқувчи ўша асар қаҳрамонини ўзига ўхшаган жонли одам деб тасаввур қилсагина, бир жиҳатдан шу тақдирда ўз қисматининг маълум нуқталарини кўрсагина, асар чинакам маънода бадиий асар бўлади. Бадиий асарнинг санъат асари эканлиги мана шунда.

Кўп қаламкашлар, жумладан ҳикоя машқ қиладиган ҳаваскорларнинг айрим асарларида шунга интилишни кўрамиз. Р. Хожибоевнинг «Суратингга қараб» ҳикоясида ўқувчини ҳаяжонга соладиган туйғулар бор. Ҳикоя монолог тарзида ёзилган. Бинобарин унда ҳаяжон устунлик қилади. Муаллиф бир муҳаббат тақдирини эҳтирос билан тасвирлашга уринган. Фурқат билан Адолатхон бир-бирларини чин дилдан севишади. Уларнинг учрашувлари ҳаётдаги энг ҳаяжонли дамларга айланади. Бироқ, йигит билан қизнинг ота-онаси бир-бирларини ёқтиришмайди. Натижада йигит касалхонага тушиб қолганида, Адолат турмушга чиқиб кетади. Фурқат қўнғироқ қилиб тўйи билан табриклаганида қиз йиғлайди. Фурқат учун хотира бўлиб Адолатнинг сурати қолади. Тўйдан кейин маълум вақт ўтгач, келин суратини қайтариб беришини сўраб, йигитнинг олдига келади. Бироқ, Фурқат суратни қайтариб бермайди. Муаллиф қаҳрамон номидан ҳикояни шундай якунлайди: «Суратингга эга бўлганим учун сендан жуда миннатдорман, менга шундай катта бахтни берганингни ўзинг ҳам сеза олмайсан. Бунинг учун жуда катта раҳмат».

Кўриниб турибдики, Р. Хожибоев ҳикоясини романтик якун билан ниҳоялайди. Бир қарашда машқда ҳамма нарса жой-жойида тургандек кўринади. Бироқ ҳикоя шунчаки романтик монологдан иборат бўлиб қолгани учун унинг қаҳрамонлари ҳам (гарчанд ҳикоя эҳтирос билан ёзилган бўлса-да) китобхоннинг кўз ўнгида тирик одам сифатида жонланмаган. Ўқувчида қатор саволлар туғилади. Қиз билан йигитнинг ота-онаси нима учун бир-бирига тескари бўлиб қолган эди? Бу нарса уларнинг қандай муомаласида кўринди? Бунга қарши қаҳрамонлар қандай чора қўллашди? Умуман, улар бир-бирини чинакамига яхши кўрармиди? Афсуски, ҳикояда бу саволларга жавоб тополмайсиз. Муаллиф ўз машқининг мураккаб ўринларини четлаб ўтган. Қаҳрамонларини мураккаб вазиятлардан олиб қочган. Ҳолбуки ҳар қандай қаҳрамон худди ана шундай пайтда ёрқин намоён бўлади. Унинг ким эканлиги, характери қанақа, асосий нияти нимада — мана шулар қаҳрамон тақдирини очади. Бироқ бундай ҳолатларни тасвирлаш учун катта маҳорат керак. Психологик анализ керак. Фақат анализ бўлсагина, қаҳрамон чинакам одам сифатида китобхон кўз ўнгида намоён бўлади. Р. Хожибоев ҳикоянинг энг драматик ҳолатида — икки қаҳрамонни сўнгги марта учрашган пайтда ҳам улар нимани ўйлаганини, қандай ҳолатга тушганини дурустроқ тасвирламайди. Шунинг натижасида ҳикоянинг якуни ҳам ғалати, чучмалроқ оҳанг билан тугайди. Редакцияга ўз машқларини юборган Ш. Бегматов, Т. Сотиболдиев, Г. Заитова, М. Набижонов сингари ҳаваскорларда ҳам шунга ўхшаш камчиликни учратиш мумкин.

Яна бир ҳаваскор қаламкаш А. Охуновнинг «Сўнгги пушаймон» ҳикоясида бирмунча шиддатли сюжет бор. Анвар — Ҳиммат холанинг ягона ўғли. Қишлоқда ўрта мактабни битиргандан кейин Тошкентга келиб ўқишга киради. Онаси уни йўлга катта умидлар билан кузатиб қолади. Кечаси ухламай нон ёпади, хуллас ёлғиз ўғли илмли одам бўлишини хоҳлайди. Ҳикоянинг кейинги тасвири ҳам жонли. У ҳамқишлоғининг квартирасига келганлиги, биринчи марта институтга қадам қўйиши —барчаси анча жонли тасвирланади. Бироқ, кейинги тасвирлар хабарга айланиб кетади. «Муваффиқиятидан маст бўлган Анвар кинотеатрдан бери келмай қўйди. Холматжоннинг панду насиҳатлари кор қилмай қўйди. Энг ёмони шу эдики, Анваржон ўзининг курсида ўқийдиган Хасанхон ва Йўлдош деган енгилтак болалар билан дўстлашиб қолди. Улар дарсдан кейин ярим кечагача бар ва кафелардан бери келишмасди. Воқеа шу тарзда давом этадию, бир куни улар маст бўлиб бегуноҳ йўловчини уришади. Кейин Анвар қамалиб қолади. Жазо муддатини ўтаб чиқиб уйига қайтса, онасини кўмиб келишганига уч кун бўлган экан. Кўриниб турибдики, муаллифнинг мақсади ёмон эмас. У инсон ўзининг нобоп хатти-ҳаракати билан фақат ўзига эмас, бошқаларга ҳам фожиа келтириши мумкинлигини тасвирламоқчи. Бу борада маълум муваффақиятта эришган ҳам. Бироқ, яна ўша нарса — қаҳрамон тақдири анализининг йўқлиги ҳикояни ишонарсиз, қаҳрамонни эса жонсиз нарсага айлантириб қўйган. Бу ўринда ҳам ёш муаллиф қийин вазифани — Анварнинг характеридаги ўзгариш нуқталари қандай рўй берганини, нима учун рўй берганини тасвирлай олмаган. Бу ўринларни шунчаки хабар қилиб кетган холос. Натижада, гарчанд машқда драматик ҳолатлар бор бўлса-да, бош қаҳрамоннинг тақдири ўқувчини ҳаяжонга солмайди. Аниқроғи, ўқувчи бу ҳаракатларга чуқур ишонмайди. Демак, ҳаяжонга ҳам тушмайди.

М. Асомовнинг «Фожиа» ҳикоясида ҳам худди шунга ўхшаш воқеа тасвирланган. Ўктам армиядан қайтади. Қишлоғига ҳаяжон билан кириб келади. Қараса, эшиклари берк. У ҳайрон бўлиб қолади. Шунда қўшни хотин Анзират хола уни бағрига босиб, ота-онаси вафот этганини айтади. Бу ўринда ҳам кетма-кет саволлар туғилади. Қаҳрамоннинг ота-онаси қандай вафот этишди? Нима учун бу ҳақда Ўктамга ҳеч ким хабар қилмади? Қолаверса, бу машқдан муаллифнинг кўзлаган мақсади нима? Ўқувчига қандай муҳим фикр айтмоқчи. Ҳикоянинг ғоявий асоси пуч бўлганидан кейин ундаги образларнинг жонли қиёфаси ҳақида гапириб ўтирмаса ҳам бўлади. М. Тошматов, Н. Тоғаев, А. Имонбердиев, Н. Абдуғаффоров, К. Тожибоев каби ҳаваскор қаламкашларнинг катта-кичик ҳикоя ва ҳажвияларида ҳам шунга ўхшаш камчиликларни кўриш мумкин. Наманганлик қаламкаш С. Мусабоевнинг «Томчи» сарлавҳали кичик ҳикояси бу жиҳатдан бошқаларникидан ажралиб туради. Ҳикояда инсон образи йўқ. Бироқ, муаллиф томчи орқали одамлар учун муҳим бўлган фикрни илгари суради. Томчи нуқул осмонга чиққиси келади. Шамолга ялиниб, осмони фалакка кўтаришини илтимос қилади. Бутун дунёга иложи борича тепароқдан қарагиси келади. Кунлардан бирида шамол уни учириб осмонга олиб чиқиб кетади. Бироқ қанча баланд чиқса ҳам томчининг кўзи тўймайди. Янада баландроқ кўтаришни шамолдан илтижо қилаверади. Ниҳоят шу даражада баландга кўтариладики, музга айланиб ерга тушадию, майда-майда бўлиб кетади. Муаллиф бу образ орқали керакли ва муҳим фикрни илгари суради. Бироқ, А. Худоёровнинг «Муҳаббат», Д. Дўстчонованинг «Шоҳи рўмол», «Хат» сингари машқларида, Т. Сотиболдиев, Н. Очиловларнинг изланишларида чуқур образлилик кўзга ташланмайди.

Хулоса қилиб шуни айтиш мумкинки, ҳар бир қаламкаш бадиий асар ёзишга уринаётганида, аввало инсон образини яратишни мақсад қилиб қўймоғи лозим. Бадиий адабиётни инсоншунослик деганлари бежиз эмас.

Ў. ҲАМИДОВ.

САНЪАТ ОЛАМИДА

РАССОМНИНГ УЙ-МУЗЕЙИ

СССР халқ рассоми, СССР бадиий академиясининг ҳақиқий аъзоси, Ҳамза номидаги Давлат мукофоти лауреати Ўрол Тансиқбоевнинг номи санъат мухлисларига яхши таниш. У яратган ажойиб манзара асарлари кишини ҳаяжонга солади. Рассом 400 дан зиёд ранг-баранг асарлар қолдирди.

Яқинда шаҳримизнинг Черданцев массивида Ўрол Тансиқбоевнинг уй-музейи очилди. Музей экспонатлари ҳассос мўйқалам устасининг воқеаларга бой ҳаёти ва серқирра ижоди ҳақида ҳикоя қилади. Биринчи қаватда томошабинлар меҳмонхона, ижодхона билан танишадилар. Иккинчи қаватда эса рассом асарларининг эскизлари ўрин олган.

Ў. Тансиқбоевнинг уй-музейи Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейи филиали ҳисобланади. Шунинг учун ҳам ундаги кўпгина экспонатлар санъат музейи фондидан олинди.

ДОҲИЙ СИЙМОСИ

Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейида Владимир Ильич Ленин сиймоси акс этган асарлар анчагина. Уларда доҳий ҳаётининг турли даврлари акс этган. Айниқса, Ўзбекистон тасвирий санъати бўлимида намойиш этилаётган, Совет Иттифоқи Қаҳрамони, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби Самиғ Абдуллаевнинг «Дўстлик» полотноси, қардош республикалар санъати залларидан бирига қўйилган А. Вербовнинг «В. И. Ленин портрети» сингари асарлари кўпчилик диққатини жалб этади. Қизиғи шундаки, А. Вербов ўз асарини доҳийнинг ўзига қараб ишлаган.

Музей илмий ходимлари санъатдаги ленинннома ҳақида тайёрлаган лекциялар ҳам томошабинларда қизиқиш уйғотмоқда. «Ҳайкалтарош Николай Андреевнинг ленинномаси», «В. И. Ленин тасвирий санъатда» деб номланган лекциялар бунга мисол бўла олади. Улар фақатгина музей биносида эмас, корхона ва муассасаларда, дала меҳнаткашлари ҳузурида ҳам ўқилмоқда.

М. АҲМЕДОВ,
музейнинг катта илмий ходими.

Шундай рассомлар борки, уларнинг асарлари мамлакатимиз тарихининг ўзига хос бадиий солномасидир. Бундай асарларни кўрганда томошабин кўз ўнгида халқимиз босиб ўтган мураккаб йўл, уруш ва меҳнат қаҳрамонлари сиймоси намоён бўлади. Ана шундай рассомлардан бири А. И. Лактионовдир. Унинг кўпгина ишлари бугунги кунда иттифоқимизнинг марказий музейларида намойиш қилинмоқда.

СУРАТДА: А. И. Лактионовнинг «Фронтдан мактуб» асари. ТАСС фотохроникаси.

АДАБИЁТ БАЙРАМИ

Украинада Шевченко адабиёт байрами таъсис этилди. Байрам улуғ шоир, рассом, революцион-демократ Тарас Шевченко туғилган кунга бағишланади. Байрам ҳар йили 9 мартдан 11 мартгача ўтказилади. Кўбизчи ватани—Моринци қишлоғида, у дафн этилган Каневада, Киевда ва унинг фаолияти билан боғлиқ бошқа жойларда қардош республикалардан келадиган таниқли сўз усталари иштирокида адабий кечалар, бадиий коллективларнинг концертлари, китоб ярмаркалари, шеърият кунлари ўтказиш мўлжалланади.

СССР халқлари дўстлигини янада мустаҳкамлаш, меҳнаткашларни интернационал руҳда тарбиялаш ишига хизмат қиладиган тантаналарни тайёрлаш ва ўтказиш учун республика комиссияси тузилди. Украина Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари СССР Давлат мукофотининг лауреати Борис Олейник комиссияга бошчилик қилади.

(ТАСС).

ТЕХНИКУМ САҲНАСИДА

Тошкент маданий оқартув техникуми 4-махсус театр группаси Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати шоир Абдулла Ориповнинг Шарқнинг буюк алломаси Абу Али ибн Сино ҳаётига бағишланган «Ҳаким ва ажал» достонини саҳналаштирди. Машҳур табибнинг халқ саломатлигини ўйлаб чеккан заҳматлари, бутун билим ва истеъдодини халқ манфаатига бахш этганлиги саҳна асарида ўз ифодасини топган бўлиб, ёш актёрлар асардаги ролларни маҳорат билан ижро этишган. Саҳна асарига техникум ўқитувчиси Абдусалим Қорабоев режиссёрлик қилган.

Мариуш КВЯТОВСКИЙ,
Польша

БИР ИХТИРО ТАРИХИ

(ҲАЖВИЯ)

БАНАШЕК ихтирочилик таклифини олиб келганида кўпчиликнинг кўзи косасидан чиқиб кетаёзди, уни яхши ўртоқ, ўз одамларимиздан десак, бўлмади, янглишибмиз, у қип-қизил худбинлардан эканку,— дея ҳайрон бўлишди.

У кашфиётнинг лойиҳаси билан моделини тўғри мастерига олиб борди. Мастер бўлса унинг моҳиятини дарҳол пайқади-да, шодлигидан ҳатто хуштак чалиб юборди.

— Э, ҳа, қойил! Болажон, калланг ишлабди. Қани, бошлиқнинг олдига юр, унга кўрсатайлик-чи,— деди.

— Қани юринг.

Цех бошлиғи ҳам завқланиб кетди. Банашекни мақтаб-мақтаб:

— Сен ука, ишингга боравер, бизлар мастеринг билан ихтирочилик бюросига бориб келамиз,— деди.

Кетдик. Ихтирочилик бюросининг инспектори ҳам қойил қолди.

— Сиз, ишингизга бораверинг,— деди цех бошлиғи мастерга юзланиб. Инженер иккаламиз бош конструкторга биргалашиб кўрсатиб қўяқоламиз.

Кетдик. Уларнинг ҳаммаси ҳам Банашекнинг кашфиётини кўкларга кўтариб мақташди.

Инспектор ўзининг мулоҳазаларини кашфиёт устига ёзиб берди, бош конструктор дарҳол ёрдамчисини чақириб, тезда кашфиётнинг тажриба намунасини тайёрлашни буюрди, бош конструкторнинг ёрдамчиси лойиҳани тажриба намуналари ишлаб берувчи цехга шахсан ўзи элтиб, у ердагиларга тегишли кўрсатмалар бериб қайтди.

Бу вақтгача бемалол юрган Банашек ихтирочилик таклифининг муаллифларини мукофотлаш тўғрисидаги буйруқни ўқиди-ю, тепа сочи тикка бўлди. Банашек буйруқни ўқияпти-ю, ўз кўзларига ишонмасди. Иккинчи томондан, рўйхат шунча чўзилиб кетибди-ю, лекин унда яна қандайдир бирон нарса етишмаётганга ўхшарди. Муаллифлар беш кишидан иборат эди: бош конструктор, унинг ёрдамчиси, ихтирочилик бюросининг инспектори, цех бошлиғи ва мастер.

Банашек рўйхатни ўқиб бўлгач, ҳаммасига тушунди, ўзини тута олмай қолди. Югурганча директорнинг олдига бориб, роса жанжал кўтарди.

— Бу қандай бемаънилик! Менинг фамилиям қани? Уни бошидан охиригача ишлаб чиққан киши менку, муаллифи менманку!?

Дирекциядагилар бироз хижолат тортган бўлишди-ю, кейин ётиғи билан тушунтира бошлашди.

— Дарҳақиқат,— деди директор.— сизнинг иштирок этганлигингизни унутибмиз. Бу — арзимаган нарса. Ҳозир сизни рўйхатга тиркаб қўямиз, вассалом. Кашфиёт — коллективнинг муваффақияти. Унда ҳамма иштирок этган. Мастерингиз цех бошлиғига, цех бошлиғи инспекторга, у эса конструкторга олиб борган, конструктор бўлса кўрсатма берган, унинг ёрдамчиси топшириқни бажарган, демак уларнинг ҳаммаси ҳам ўз ҳиссаларини қўшишибди. Бўлинганни бўри ер деганларидек, сизнинг ёлғиз ўзингиз ҳеч нарса ҳам қила олмас эдингиз...

Банашек эса бу хилдаги гапларга қулоқ солгиси ҳам келмасди. У: «Рўйхатга ёлғиз ўзимни ёзасизлар, бўлмаса ҳеч ким ёзилмасин. Кашфиёт, меники-ку! Ҳали шошмаларинг, сизларни судга бераман!» дея тўполон кўтарди.

Оқибат нима бўлди? Нима бўларди, бизга бунақанги худбинларнинг кераги йўқ, деб уни ишдан бўшатиб юборишди.

Русчадан
Т. УНАБОЕВ
таржимаси.

ТОШКЕНТ СПРАВКАЛАР БЮРОСИ

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

М. МАДУМАРОВА: Менинг тўртта болам бор. Уларга қараб турадиган кишим йўқлиги туфайли ишлайман. Эшитишимча уйга олиб келиб бирон корхона ишларини ҳам бажарса бўлар экан. Масалан, кўрпа қавиш ва шунга ўхшаш тикувчилик юмушлари. Илтимос, шундай корхоналарнинг адресини берсангиз.

Жавоб: Тошкент шаҳар ижроия комитетининг маҳаллий саноат бошқармасига қарашли «Чевар» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида кўп болали аёлларнинг уйда ўтириб корхона юмушларини бажариш системаси йўлга қўйилган. Ишчи билан корхона ўртасида тузилган ўзаро шартномага мувофиқ уйда ҳар хил тикувчилик ишлари — чопонлар тикиш, кўрпачалар қавиш, ёстиқ жилдлари тикиш сингари юмушларни бажариш мумкин. Ана шу тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси Бирлик массивининг биринчи Закария Розий проездида жойлашган. У ерга 64 ва 83-автобусларда борилади. Бирлашма кадрлар бўлимига учрашишингиз мумкин. Яна шуни ҳам айтиш керакки, «Чевар» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасидан ташқари Тошкент бадиий буюмлар фабрикасида, «Сувенир» фабрикасида ҳам меҳнатнинг ана шундай системаси жорий этилган.

* * *

Ҳ. ОРТИҚОВ: Мен ўрта мактабда ўқиб юрган чоғимда троллейбус ҳайдовчилиги касбини ўрганишни орзу қилар эдим. Ҳозирги пайтда автослесарлик касбини эгаллаганман. Аммо ҳали ҳам бўлса орзуимга етишиш ниятидаман. Ҳозир троллейбус ҳайдовчиларини тайёрлайдиган курсларга кириб ўқиса бўладими? Шу ҳақда маълумот берсангиз.

Жавоб: Маълумки, шаҳримиздаги «Красновосточное» трамвай-троллейбус депоси ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда трамвай ва троллейбус ҳайдовчиларини тайёрлайдиган курсларга қабул эълон қилган. Бинобарин Сиз ана шундай курсларга кириб ўқиш ниятида экансиз шу трамвай, троллейбус депосига мурожаат қилишингизни маслаҳат берамиз. Шуни айтиш кераки, ўқиш муддати— троллейбус ҳайдовчилари учун олти ой қилиб белгиланган. Курсларга қабул қилинганларга ҳар ойда 70 сўмдан стипендия берилади. Бундан ташқари курс тингловчилари шаҳар электротранспортида н бепул фойдаланадилар. Уларга махсус форма кийими ҳам берилади. Ёлғиз кишилар депо яқинида жойлашган ётоқхонадан жой билан таъминланадилар. Депо Тошкент шаҳридаги Красновосточная кўчаси 3-«а» уйда жойлашган. У ерга 13, 22-трамвайлар, 18-троллейбус, 1, 17, 102-автобусларда борилади. Шу хусусдаги қўшимча маълумотларни 61-12-12 рақамли телефондан билиб олишингиз мумкин.

* * *

А. ҚАЛАНДАРОВ: Менда бир неча бузилган соатлар тўпланиб қолган. Уларни ремонт қилишга ёки алмаштиришга хожат қолмади. Айтингчи, шу соатларни қабул қилувчи пунктлар борми?

Жавоб: Шаҳримизнинг Весна кўчасидаги 223-уйда жойлашган «Техсложбитприб о р» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли соат тузатадиган кўпгина устахоналар аҳолига хизмат кўрсатмоқда. Бундай устахоналар аҳоли гавжум бўладиган жойларда, деярли ҳамма бозорлар территориясида, шаҳримиздаги йирик магазинлар қошида бор. Бинобарин Сиз соатларингизни қабул пунктига топширмоқчи экансиз, соатларни ремонтдан чиқарадиган устахоналарга мурожаат қилинг. Шундай соатларни қабул қиладиган пунктлардан бири Марказий универсал магазинининг биринчи қаватида ҳам жойлашган.

ЖАҲОН ОЙНАСИ
ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

«ҒОЯТ ОҒИР АҲВОЛДА»

НЬЮ-ЙОРК. «Тайм» журнали муқовасида парчаланган доллар тасвирланган. «Ньюсуик» ҳафтаномасининг муқовасида эса «Экономика тангликка учради» деган ёзувни ўқиш мумкин. Детройт заводларининг цехларидан тортиб, Вашингтондаги тадқиқот институтларигача корпорацияларнинг раҳбарлари, сиёсатчилар ва касаба союз арбоблари бир нарсани: «АҚШ экономикаси ғоят оғир аҳволда» эканлигини қайд этмоқдалар, деб таъкидлайди «Чикаго трибюн» газетаси.

Америка матбуотининг бошқа органлари ҳам мамлакатда тобора чуқурлашиб бораётган тангликдан ғоят ташвишга тушмоқда. «Нью-Йорк таймс» газетаси махсус илова эълон қилди. Иқтисодий кулфатлар тобора «кескин тус олмоқда», пул қадрсизланмоқда, нарх-наво ошмоқда, капитал маблағлар қисқариб ишсизлик доимий тус олмоқда, меҳнат унумдорлигининг ўсиши кескин пасайиб кетди ва Америка саноатининг бир қанча тармоқлари жаҳон бозорларида чет эл корпорациялари билан рақобат қилолмай қолди, деб таъкидланади иловада.

ҲИНДИСТОННИ РИВОЖЛАНТИРИШ ЯКУНЛАРИ

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон ҳукумати ўтган 1980 йилда мамлакатнинг иқтисодий аҳволини яхшилаш соҳасида каттагина муваффақиятларни қўлга киритди, деди Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди.

У Бомбайда нутқ сўзлаб, ўтган йили ҳукумат қабул қилган тадбирлар пулнинг қадрсизланиш даражасини анча пасайтириш ва мамлакатнинг молиявий системасини мустаҳкамлаш имконини берди, деб таъкидлади. Миллий экономиканинг энг муҳим тармоқларини ривожлантиришга алоҳида эътибор берилди. Бу эса, жумладан, электр энергия ҳосил қилишни 20 процент кўпайтириш ва кўмир қазиб чиқаришни 8 процент оширишш имкониятини яратди. Ҳиндистон ҳукуматининг бошлиғи капитал маблағларнинг катта қисми энергетикани, оғир саноатнинг турли тармоқларини, ирригацияни ривожлантиришга, социал таъминот системасини кенгайтиришга сарфланганлигини айтди. Бунда, деб таъкидлади И. Ганди, экономиканинг давлат секторини янада ривожлантиришга алоҳида эътибор берилди.

АЭРОБУСНИНГ ҚУТЛУҒ ПАРВОЗИ

РЕПОРТАЖ

— Москвада 10 даража совуқ, — дейди табассум билан Владимир Чимгуевич Мезох, — балки ҳаво исигунча кутиб турарсизлар?

СССРда хизмат кўрсатган синовчи-учувчи В. Ч. Мезох аслида жанублик. Аммо кўп йиллардан бери Москвада яшаб, совуқ об-ҳавога ўрганиб қолган. Гражданавиация министрлигининг давлат илмий тадқиқот институтида ишлайди. Ўтган йиллар мобайнида у жуда кўплаб самолётларни синовдан ўтказди. Улардан энг сўнггиси биз салонида у билан учрашган «ИЛ—86» самолётидир. В. Ч. Мезох билан ёнма-ён Ильюшин номидаги конструкторлик бюросининг инженер-конструктори И. М. Спектор ўтирибди.

— Аэробусимиз қатнови мунтазам йўлга қўйилган бўлса ҳам, — дейди у, — самолётни такомиллаштириш давом этяпти. Янада тежамли, пассажирлар учун янада қулайроқ қилиш борасида изланишлар бормоқда.

Конструкторларнинг топшириғига биноан стюардессалар 13 саволдан иборат анкетани ҳар бир пассажирга тарқатиб чиқишди. Саволларда самолёт ичидаги турли жиҳозларнинг иши ва сифати сўралган эди. Анкетанинг жавоблари конструкторлик бюроси томонидан умумлаштирилади, синчковлик билан ўрганилади. Демак бизнинг рейсимизда иштирок этаётган йўловчилар ҳам ўзларини самолётнинг янада қулай бўлишига ҳисса қўшган деб ҳисоблашлари мумкин. Аслини олганда эса конструкторларга бирор янгилик таклиф этиш жуда қийин. Чунки парвозлар имкони борича йўловчи учун қулай, ёқимли бўлиши учун деярли ҳамма нарса ҳисобга олинган.

Йўловчилар учун қулайлик энг аввало ердан бошланади. Пухта ўйланган система туфайли Тошкент аэровокзалидан аэробусга ўтириш 15 минутдан кўп вақт талаб этмайди.

...Мана, аэробуснинг биринчи қаватида жойлашган махсус жавонларга юкларини қўйган пассажирлар иккинчи қаватга кўтариладилар. Дастлабки эътиборни тортадиган нарса шифтнинг баландлиги ва салоннинг кенглигидир. Кўзга кўринмайдиган чироқлардан майин, оппоқ нур қуйилиб турибди. Салонларнинг жиҳозланиши ҳам кишининг диққатини жалб этади.

— Худди метродагига ўхшайди-я, — дейди кимдир ҳайрат билан.

Йўловчи ўрнига ўтиргач, яна бир қатор янгиликларни пайқайди. Қаршисидаги кресло орқасига ўрнатилган вентилятордан салқин ҳаво юзига урилади. Ёнидаги тугмачани босиши билан ҳаво оқими тўхтайди. Ўриндиқлар тепасига ўрнатилган жавонларга қопқоқлар ўрнатилган. Шляпа, соябон, кийимларни унга осонгина солиб қўйиш мумкин. Нонуштани ҳам унча кўп кутишга тўғри келмайди. Стюардессалар махсус аравачаларда овқатни бирпасда тарқатиб беришади. Ўриндиқлар ўртасидаги йўлак кенг, ҳаракат учун қулай. Самолётни бекорга кенг фюзеляжли дейишмайди. Унинг кенглиги салкам 7 метрга тенг.

Мана, катта борт кузатувчи Татьяна Базарова анъанавий аэрофлот табригини изҳор этиб, хавфсизлик камарини боғлашни илтимос қилади.

Йўловчилар учишга тайёргарлик кўра бошлаганда биз аэробус кабинасига йўл олдик. Бу ерда ҳам бизни қатор янгиликлар кутарди. Дастлаб кўзга ташланган нарса йўлимизнинг схематик картаси акс этган нурли экран бўлди. Самолёт ҳавога кўтарилиши билан экрандаги карта ҳам ҳаракатга келади. У самолётнинг қаерда турганлигини, ҳар бир конкрет нуқтагача қанча йўл қолганлигини юксак аниқлик билан кўрсатиб туради. Аслида эса йўлдан четга чиқиш амалда мумкин эмас. Чунки дастлабки дақиқалардан бошлаб машинани бошқаришни электроника ўз қўлига олади. Хўш, унда штурман нима қилади? Ҳеч нарса қилмайди. Чунки бортрадист сингари кабинада штурман ҳам йўқ. Деярли 200 тонна келадиган 56 метрли аэробусда учувчиларнинг бутун экипажи бор-йўғи уч кишини ташкил этади.

Электрон система ердаги комплекс билан биргаликда самолётга ерга қўниш учун барча маневрларни автоматик равишда амалга ошириш ҳамда 30 метргача пасайиш имконини беради.

Аммо кабинадаги одамлар бекор ўтирар экан, деб ўйлаш ноўрин. Улар диққат билан двигателлар ва асбоблар ишини, навигация-бошқарув жиҳозларини кузатиб турадилар. Шуни ҳам айтиш керакки, самолётда барча автомат системалар ва асосий қисмлар бир нечтадан қўйилган. Бу эса «ИЛ — 86» самолётини жаҳондаги энг ишончли самолётлардан бирига айлантирди. Биринчи совет аэробуси бошқа энг талабчан халқаро нормаларга ҳам жавоб беради. Самолёт парвозда собит, ўзининг улкан ҳажмига қарамасдан енгил бошқарилади.

Мана, кема командири, биринчи классли учувчи А. И. Бабаков автоматикани ўчиришни буюриб, бошқарувни ўз қўлига олади. Тошкентдан учганимиздан буён 3,5 соат вақт ўтибди. Москвадаги «Внуково» аэропорти ҳаво зонасига кирибмиз. Командир штурвални қўлга олиб, енгил ҳаракатлар билан самолётни қўниш йўлкасига йўналтирди. Яна бир неча дақиқадан сўнг ғилдираклар аэропортнинг бетон йўлкасига оҳиста тегиб, пойтахтга етиб келганимиздан далолат берди.

— Қалай совуқ сезиляптими? — дейди яна табассум билан қорни тепкилаб В. Ч. Мезох. — Эҳ, Тошкентдаги иссиқ қани? — Кейин жиддий қилиб қўшиб қўяди: — Албатта, Тошкентга учишнинг яхшилигига бошқа муҳим сабаб бор. Граждан авиацияси Ўзбекистон бошқармаси ва Тошкент авиакорхонаси томонидан аэробусни қабул қилиш бўйича ишлар аъло даражада бажарилди. Ўзбек авиаторларининг тажрибаси «ИЛ—86» самолёти уча бошлайдиган Сочи, Новосибирск, Олма-ота ва бошқа шаҳарларнинг мутахассислари учун ҳам қўл келиши табиий.

Ю. КАЗАЧЕНКО,
Н. МУҲАММАДИЕВ.
Тошкент — Москва — Тошкент.

Граждан авиацияси Ўзбекистон бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари Виктор Федотович Колокольцев шарҳи:

— Тошкент аэробус ўзининг мунтазам рейсларини амалга ошираётган мамлакатимиздаги биринчи шаҳардир. Чиндан ҳам самолётни қабул қилиш ва хизмат кўрсатишга тайёргарлик бўйича анча иш қилинди.

Кенг фюзеляжли самолётлар фақатгина қатнов тиғиз авиатрассаларда учишни камайтирибгина қолмай, катта иқтисодий самара ҳам беради. Шу билан бирга аэропортларда самолётларнинг тўпланиб қолишига йўл қўймайди, самолётлар ҳаракатини бошқаришни енгиллаштиради, ҳавода юк ташиш миқёси тобора кенгайиб бораётган ҳозирги пайтда жуда катта аҳамият касб этади.

Ўнинчи беш йилликда халқ хўжалигини ривожлантиришнинг Асосий йўналишларида кенг фюзеляжли самолётлар яратиш зарурати қайд этилган эди. Қисқа вақт ичида бу вазифа ҳал этилди. Партиямизнинг XXVI съезди очилиши арафасида аэробусни эксплуатация қилиш бошланди.

Албатта бундай самолётлар оддий, айниқса, маҳаллий линияларга мўлжалланган самолётларнинг ўрнини тўла эгалламайди. Ички линияларда ҳам йилдан-йилга пассажирлар оқими ортиб бормоқда. Ўзбек авиаторлари Аэрофлотнинг бошқа машиналари, жумладан, саноатимиз ишлаб чиқаришни бошлаган «ЯК-42» самолётларини ҳам ўзлаштиришга ҳозирлик кўрмоқдалар.

Ўн биринчи беш йилликда республикамиз авиацияси тараққиёти уфқлари ҳақида гапирганда, Андижон, Наманган, Жиззах, Термиз, Зарафшон, Қўқонда қурилган янги аэровокзал комплекслари ёнига Қарши, Навоий, Тўрткўл, Фарғона, Нукус, Бухорода ҳам худди ана шундай иншоотлар қад кўтаришини тахмин қилинмоқда.

Тошкент аэропортининг йўлкаларидан бирини реконструкция қилиш тугалланмоқда. У энг янги радио, электрон жиҳозлар билан таъминланади. Бу эса самолётларни мураккаб об-ҳаво шароитларида ҳам қабул қилиш имконини беради. Буларнинг ҳаммаси бошқа тадбирлар билан биргаликда йўловчиларга хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш, ўн биринчи беш йиллик планларини муваффақиятли бажариш омили бўлади. Зиммага олинган вазифалар эса улкан: фақатгина бу йил республикамиз авиаторлари 5 миллион 290 минг йўловчини ўз манзилига элтиб қўяди, 40 минг тоннадан ортиқ юк ташийди.

СПОРТ МАЙДОНЛАРИДА

✦ СУВ ПОЛОСИ

Иккинчи давра бошланди

Минск шаҳрида мамлакат биринчилигининг олий лигасида қатнашаётган командалар иккинчи давра учрашувларини бошлашди. Маълумки, ҳамшаҳарларимиз — «Меҳнат» командасининг ватерполчилари ўз сув ҳавзаларида ўтказган биринчи давра учрашувларида олти очко тўплашга муваффақ бўлишган эди.

Иккинчи давра учрашувларини улар ўтган йилги мамлакат биринчилигининг кумуш совриндори Қизил байроқли Каспий флотилиясининг ватерполчилари билан бошлашди. Ҳамшаҳарларимиз ажойиб ўйин кўрсатдилар. Улар дастлабки икки бўлимда ҳисобда орқада бораётганларига қарамасдан вазиятни тенглаштиришга эришдилар. Тўртинчи бўлимда эса улар ташаббусни бутунлай ўз қўлларига олишди. Икки марта денгизчилар дарвозасини аниқ нишонга олиб ҳисобда олдинга чиқиб олдилар. Энг тажрибали коллективлардан бири бўлган Қизил байроқли Каспий флотилиясининг ватерполчилари ана шундан кейин ҳеч бўлмаганда бир очкони қўлга киритиш учун жуда кўп ҳаракат қилишди. Лекин улар ҳисобни тенглаштира олмадилар. Учрашув 6:4 ҳисобида ҳамшаҳарларимизнинг фойдасига ҳал бўлди.

Эртасига ватерполчиларимиз Москванинг «Динамо» командаси спортчилари билан беллашдилар. Бу сафар спортчиларимиз 5:9 ҳисобида мағлубиятга учрашди.

✦ БАСКЕТБОЛ

Финалга йўлланма

Пятигорск шаҳрида ўсмирлар ўртасида баскетбол бўйича Бутуниттифоқ зонал мусобақалари бўлиб ўтди. Бу беллашувларда Тошкентдаги «Ёш куч» жамиятининг баскетболчи қизлари ниҳоятда яхши қатнашдилар. Улар дастлабки куни мамлакат терма командаси ва Олимпиада терма командасига тажрибали ўйинчилар етказиб беришда асосий база бўлиб хизмат қилаётган Россия Федерацияси ўсмирлар терма командаси билан майдонга чиқдилар. Дастлабки минутлардан бошлаб ташаббусни ўз қўлларига олган ҳамшаҳарларимиз тенгдошларини 84:75 ҳисобида мағлубиятга учратишди.

Қизларимиз Эстония, Арманистон, Туркманистон терма командалари билан бўлган учрашувларда ҳам ҳужумкор ўйин кўрсатиб, ғалаба нашидасини суришди. Финалга чиқиш учун асосий учрашув тошкентлик ва ленинградлик қизлар ўртасида бўлди. Бу сафар қизларимизга кичик фарқ билан учрашувни бой бериш ҳам кифоя эди. Лекин улар ўз анъаналарига содиқ қолиб, учрашувни кўтаринки руҳда ўтказдилар. Дастлабки минутларда ленинградликлар ҳисобда анча олдинга чиқиб олган бўлишларига қарамасдан тошкентлик қизлар тушкунликка тушишмади. Улар аста-секин ҳужумни кучайтириб, ҳисобни тенглаштиришди. Ана шундан кейин майдондаги вазият бутунлай ўзгарди. Рақибларнинг йўл қўйган хатоларидан унумли фойдаланган тошкентлик ёш спортчилар ҳалқани аниқ нишонга ола бошладилар. Натижада улар бу сафар ҳам йирик ҳисобда ғалабга эришдилар — 72:52.

Белгиланган Низомга кўра ҳар бир зонадан икки команда финал беллашувида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритади. Ана шундай омадли командалардан бири Россия Федерациясининг командаси бўлди.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 20/I да **Кўрмайин босдим тиконни**, 21/I да **Қизил яйловдаги кўк тулпорлар.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 19/I да **Олифта**, 21/I да **Олтин камар.**

КИНО

19 ЯНВАРДА
ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«АЛЕКСАНДР ПРОКОФЬЕВ», «ЮРИЙ СМОЛИЧ», «БЕДОРЛИК ҲАҚИДА ҲИКОЯ» — **Қозоғистон.**

«1940 ЙИЛ ИЮНЬ ОЙИ» — **Дружба.**

«ОКТЯБРЬ БИЛАН ТУҒИЛГАН» — **Фестиваль.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЖАСУР ГУСАРЛАР ЭСКАДРОНИ» — **Санъат саройи** (катта зал, 19.30, кичик зал, 18.00, телефон 44-39-51), **Чайка** (18, 21.00, телефон 77-06-20), **Нукус** (17.15, 20.30, телефон 46-70-69), **Восток** (18.30, 21.00, телефон 91-14-61).

«КЕЧИККАН УЧРАШУВЛАР» — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«ПЕТРОВКА КЎЧАСИ, 38-УЙ», «ОГАРЕВ КЎЧАСИ, 6-УЙ» — **Лисунов номли** (17, 20.00, телефон 96-34-02).

«МАХСУС ТОПШИРИҚ ОЛГАН ПОЕЗД» — **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01).

20 ЯНВАРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«АЛЕКСАНДР ПРОКОФЬЕВ», «ЮРИЙ СМОЛИЧ», «БЕДОРЛИК ҲАҚИДА ҲИКОЯ» — **Қозоғистон.**

«1940 ЙИЛ ИЮНЬ ОЙИ» — **Дружба.**

«ОКТЯБРЬ БИЛАН ТУҒИЛГАН» — **Фестиваль.**

«ПРОХОДКАЧИЛАР» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЖАСУР ГУСАРЛАР ЭСКАДРОНИ» — **Санъат саройи** (катта зал, 10, 12.30, 16, 19.30; кичик зал, 11, 14.30, 18.00, телефон 44-39-51), **Чайка** (11, 14.30, 18, 21.00, телефон 77-06-20), **Нукус** (11, 14, 17.15, 20.30, телефон 46-70-69), **Восток** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, телефон 91-14-61).

«ОИЛАВИЙ ДАВРА» — **Искра** (16, 18, 19.45, телефон 39-14-59).

«КЕЧИККАН УЧРАШУВЛАР» — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«ПЕТРОВКА КЎЧАСИ, 38-УЙ», «ОГАРЕВ КЎЧАСИ, 6-УЙ» — **Лисунов номли** (11, 14, 17, 20.00, телефон 96-34-02).

«МАХСУС ТОПШИРИҚ ОЛГАН ПОЕЗД» — **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
21 ЯНВАРДАН БОШЛАБ
ЯНГИ ПРОГРАММА
«БЕНГАЛ ЙЎЛБАРСЛАРИ»

ЙЎЛБАРСЛАРНИ ЎРГАТУВЧИ — **Латвия ССР халқ** артисти Степан ДЕНИСОВ.

Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари соат 13, 16 ва 19.30 да, якшанба кунлари 12, 16, 19.30 да бошланади.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

19 ЯНВАРЬ — ДУШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

15.00 Янгиликлар. 15.20 «Ойим, дадам ва биз ўн икки киши». Телевизион ҳужжатли фильм. 15.50 «Ленинниг барҳаёт сўзи». 16.35 Г. Синисало. «Сампо» балетидан сюита. 16.55 ДОҒИСТОН АССР ТАШКИЛ ТОПГАНЛИГИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА. «Оппоқ чўққилардан кўҳна Каспийгача». Телевизион ҳужжатли фильм. 17.45 Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиоси болалар Катта хорининг концерти.

18.15 Конькида югуриш спорти бўйича Европа чемпионати. Аёллар. Нидерландиядан олиб кўрсатилади. 19.00 «Беш йиллик ва коллектив». «Ишнинг моҳияти». Запорожье титан-магний комбинати ҳақида. 19.30 «Доимо олдинги сафда». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 20.30 «Опера билан учрашув». К. Молчанов. «Бу ерда осуда тонглар». ССР Иттифоқи Давлат академик Большой театрининг спектакли. 21.30 «Время». 22.05 К. Молчановнинг «Бу ерда осуда тонглар» операсининг давоми. 23.00 «Дунё воқеалари». 23.15 «Телестадион».

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

22.00 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Трактор» (Челябинск) — МАСК. 2- ва 3-даврлар. Челябинскдан олиб кўрсатилади. 23.05 «Тунингиз ҳайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.20 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) — «Динамо» (Рига). 3-давр. 24.00 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Уралнинг оғир саноати». Географиядан ўқув кўрсатуви. 12.00 «Ильичевск». Телефильм. 12.30 «Уралнинг оғир саноати». Географиядан ўқув кўрсатуви (рус.). 13.00 «Эрта тонгда». Бадиий фильм.

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Сепкилли бола — изқувар». Мультфильм. 18.10 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида». 18.40 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ватанпарвар». 19.10 «КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ XXVI СЪЕЗДИГА ЛОЙИҲАСИ — УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА» (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ёзувчи ва замон». Ў. Хошимов, Ш. Холмирзаев, П. Шермуҳамедов. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси солистларининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Чорвачилик — зарбдор фронт». 22.25 «Ўзбекистон. Беш йиллик йилномаси». «Маршда — ишчилар синфи». Видеофильм премьераси. 23.20 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги. 23.35 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 «Шифокор экрани». 20.55 Реклама. 21.10 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Олий математика. 22.10 «Қизил қуюн». Бадиий фильм.

20 ЯНВАРЬ — СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Эрталабки гимнастика. 10.05 Мультфильмлар программаси. 10.35 «Очилган қўриқ». Бадиий фильм. 1-серия. 12.05 М. Глинканинг симфоник асарлари. Ленинграддан олиб кўрсатилади. 12.20 Телевизион ҳужжатли фильм. 12.50 Янгиликлар.

15.00 Янгиликлар. 15.20 Мамлакат телевидение студиялари ҳужжатли фильмлари программаси. 16.10 «Уфқ». Ленинграддан олиб кўрсатилади. 17.10 Сахалин рус халқ хорининг концерти. 17.30 «Орлёнок» телестудияси ёш мухбирларининг КПСС Рязань область Скопин шаҳар комитетининг биринчи секретари В. И. Голованов билан учрашуви.

18.30 «Сиз яратган боғ». 19.00 «Қувноқ нотачалар». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 КПСС XXVI СЪЕЗДИ ОЛДИДАН. Грузия ССР телевидениесининг программаси: «Грузия, Ер ва одамлар». Ҳужжатли фильм. Санъат усталарининг концерти. 21.30 «Время». 22.05 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Торпедо» (Горький) — «Спартак» (Москва). Горький шаҳридан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (23.10) — «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси.

22.00 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Торпедо» (Горький шаҳри) — «Спартак» (Москва). Горький шаҳридан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (23.05) — «Тунингиз ҳайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.50 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 М. Ф. Достоевский ижодида «Хўрланганлар ва ҳақоратланганлар». Адабиётдан ўқув кўрсатуви (рус.). 12.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Санъат ғунчалари» (такрорий). 12.30 «Мақсуд Шайхзода — атоқли адиб». Адабиётдан ўқув кўрсатуви. 13.00 Абитуриентлар учун. Физика.

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Дастлабки пионер гулханларининг алангаси» (рус.). 18.50 «Миллионлар ленинча университети». «СССР Конституцияси — коммунизм қурилиши даврининг манифести». 19.10 «Врач маслаҳати». (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Кимонодаги йигитлар». Телефильм. 20.00 «Дирижёр ҳикоя қилади». Кўрсатувни Ўзбекистон ССР халқ артисти З. Ҳақназаров олиб боради. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Ер кезганда». М. Ойнақулова, Л. Оқилова, Ф. Ибодуллаев иштирокида лирик концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Маҳаллий ўғитлар — ҳосилнинг асоси». Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув. 22.25 «Ленин ҳақида ҳикоялар». Бадиий фильм. 23.55 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Эстетика асослари. «Санъат турлари. Музика» (рус.). 21.00 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Назарий механика. 22.00 «Партия қарорининг ҳаётий сатрлари» (рус.). 22.30 «Николай Бауман». Бадиий фильм (рус.).

Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти томонидан **Жумаев Бўстон Очилович** номига берилган 140886 номерли йўқолган ДИПЛОМ **БЕКОР ҚИЛИНАДИ**

БОЛАЛАР ҚЎҒИРЧОҚ ТЕАТРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Хоразм область пионер ва мактаб ўқувчилари саройининг «Петрушка» болалар ҳаваскорлик қўғирчоқ театри фахрли ном — халқ театри унвонини олиб, янги, ўн иккинчи — мавсумини бошлади. Хоразмлик ёш томошабинларнинг ана шу севимли театри бу номни янги постановка билан нишонлади. Каникул кунларида мактабларнинг тўққиз минг бошланғич синф ўқувчиси Т. Гуревич пьесаси асосида тайёрланган «Ўрдакча» музикали эртагини томоша қилдилар. Бу пьеса театр репертуаридаги 33-спектаклдир. Алёна исмли қизча қўғирчоқлар билан биргаликда ғозча бошидан кечирган саргузаштлар тўғрисида ҳикоя қилади. Бу ролни «Санъат байрами» республика конкурсларининг лауреати, Гагарин номли мактабнинг еттинчи синф ўқувчиси Зулфия Жабборова ижро этди. Спектакль воқеалари қўшиқ жўрлигида ҳикоя қилинади. Бу қўшиқларга болаларнинг ўзлари куй яратдилар.

Урганчлик мактаб ўқувчилари «Петрушка» театрида иштирок этиб, ўзлари учун касб танладилар: эндиликда улар театр институтларида, маданият техникумларида ўқимоқдалар.

Театр ташкил этилгандан бери унга Олег Абдуллаев раҳбарлик қилиб келмоқда. У болаларда гўзалликка меҳр-муҳаббат туйғусини уйғотиш, меҳнат қилиш кўникмасини ҳосил қилиш, театр афишаларидан тортиб, қўғирчоқлар ва декорацияларигача ўз қўллари билан ясашга ўргатишга интилмоқда.

Республикамиз шаҳарлари бўйлаб

КЎҲНА ВА НАВҚИРОН

Бухоро дейилганда, энг аввало ўзининг тарихий обидалари, ноёб ёдгорликлари, бой маданий мероси билан бутун жаҳонга маълум ва машҳур бўлган кўҳна шаҳар кўз ўнгимизда гавдаланади. Ўтмишда хонлар, амирлар маскани бўлган Бухоро Совет ҳокимияти йилларида гуллаб-яшнади. Емирилиш даврини бошидан кечираётган обидаларга қайта жон кирди, қўли гул уста наққошлар томонидан тикланди.

Бугунги Бухоронинг гўзал қиёфасини тасвирлашга тил ожиз. Ўзининг «зангори олови» билан жаҳонга донғи кетган шаҳар қиёфаси кун сайин чирой очмоқда. Бу ерда жуда кўплаб осмонўпар турар-жой бинолари, маданий-маиший объектлар қурилиб, фойдаланишга топширилмоқда. Шаҳарнинг Ленин проспекти эса шаҳар ҳуснига-ҳусн қўшмоқда. Бу ернинг гўзал манзараси чет эллик туристларни ҳам мафтун этади. Шунинг учун шаҳарга келаётган туристлар сони ҳам йил сайин ортиб бормоқда.

Абадий навқирон шаҳар кўплаб алломалар Ватани бўлган Бухоро бугунги кунда хирмон-хирмон «оқ олтин»и, пилласи, қоракўл териси, ширин-шакар меваларни билан ҳар қанча фахрланишга ҳақли.

Шаҳарнинг меҳнаткаш халқи ҳар бир куннинг самарали бўлиши учун астойдил меҳнат қилмоқда. Ҳозир областнинг ҳамма бурчакларида жонажон партиямизнинг XXVI съездига тайёргарлик ишлари қизғин олиб борилмоқда. Барчанинг мақсади бу улкан анжуманни меҳнатда улкан муваффақиятларни қўлга киритган ҳолда кутиб олишдир. Шунинг учун ҳам областдаги корхона, қурилиш ва қишлоқ хўжалик коллективларида съездолди зарбдор вахтаси тобора авж оляпти.

Бухоро гази манбаидан чиқаётган мовий ёнилғи бугунги кунда Ватанимиз бўйлаб пўлат трубалар орқали тaралмоқда, пойтахтимиз аҳолиси ва унинг областларига ҳамда чет мамлакатларга хизмат қилмоқда. Бу улкан газ йиғиш ва тарқатиш замонавий комплекс масканида юзлаб меҳнат илғорларини учратиш мумкин. Шулардан бири Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, илғор газ оператори Арслон Боймуротовдир. Унинг сменаси эса ўз унумли меҳнати билан газчилар ўртасида шуҳрат қозонган.

Диққатингизга ҳавола этилаётган мана бу фотолавҳаларда ана шу навқирон ўлка ҳаёти акс эттирилган. Шаҳарнинг асрий тенгдоши бўлган кулолчилик, бадиий керамика шакллан миллий, мазмунан социалистик тарзда ривож топган. Суратда акс этган моҳир қўллар ноёб кулол-керамика намуналарини яратмоқда.

Жаҳоннинг барча қитъаларига ўз маҳсулоти билан донг таратган Бухородаги «Октябрь 40 йиллиги» номли каштачилик фабрикаси кўплаб халқ истеъмол молларини ишлаб чиқармоқда. Юқоридаги суратда шу корхонанинг дўппи цехи ёш илғор чевари Орзигул Неъматовани кўриб турибсиз.

Бухоронинг Лабиҳовуз майдонида қад кўтарган Хўжа Насриддин Афанди рамзини акс эттирувчи архитектура намунаси (пастдаги сурат) эса доим узоқ-яқиндан келган меҳмонлар ва туристлар билан гавжум бўлади.

М. Нуриддинов фотолари.

✦ БИЛАСИЗМИ?

«ЭХО» КУЙЛАЙДИ

Польшанинг Познань шаҳридаги Давлат эркаклар хори «Эхо» номи билан юритилади. Бу коллектив бундан 60 йил муқаддам Феликс Нововейский, Станислав Векович, Владислав Рачковский сингари машҳур дирижер ва музикачилар томонидан ташкил этилган.

Гитлерчилар босқинчилиги даврида ҳам Польша «Эхо»си ўз фаолиятини тўхтатмади. Хор қўшиқчилари яширин вазиятда фашист босқинчиларига қарши актив кураш олиб бордилар.

Эндиликда «Эхо» мамлакат бўйлаб ўтказилаётган концерт ва фестивалларда муваффақиятли қатнашмоқда. Унинг ижрочилик санъати эса бир неча бор мукофот ва дипломлар билан тақдирланган.

Яқинда бу коллектив ўзининг 60 йиллиги муносабати билан Познанда поляк ва чет эл композиторларининг энг яхши асарларидан ташкил топган концерт номерини ўз томошабинларига тақдим этди.

✦ ҲАР ТЎҒРИДА

ЮКСАК ОРЗУ

Ҳужум чизиғида ўйнашни хоҳламаган, кўп сонли томошабинларнинг қичқириқлари остида чиройли комбинация ишлатиб, тўпни дарвозага киритишни хоҳламаган футболчи жаҳонда бўлмаса керак. Бироқ, марокашлик профессионалларгина бундан мустасно. Уларнинг юксак орзуси дарвозабон бўлишдир. Бу орзунинг боиси шундаки, бу ерда дарвозабон ҳужумчига кўра кўпроқ қадрланади. У ҳар бир қайтарган тўпи учун 50 пенсдан ҳақ олади. Бир ўйин давомида ўрта ҳисобда дарвозабон олти фунт стерлингга эга бўлади. Бечора ҳужумчининг эса бундай даромад тушига ҳам кирмайди. У дарвозага киритган ҳар бир тўпи учун 75 пенс олса ҳам ҳар бир ўйинда рақиб дарвозасига тўп киритишга муяссар бўлавермайдида.

Редактор ўринбосари С. Б. ЁҚУБОВ.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»), — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83 совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19 фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-50-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-58-85; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

Р—07023 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. В—2027. 9